Влада — Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України ◆ № 114 (364) ◆ П'ятниця, 19 червня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

УКРАЇНА — ФРАНЦІЯ: ОСНОВИ ДЛЯ ЗБЛИЖЕННЯ

РЕПОРТАЖ ПРО ОФІЦІЙНИЙ ВІЗИТ Л. М. КРАВЧУКА У ПАРИЖ

Не збереглося точних відомостей про те, скільки часу була в дорозі з Києва до Парижа Анна, дочка київського князя Ярослава Мудрого. Одне тільки можна сказати з певністю: шлях майбутньої королеви Франції був тривалий і склад[illegible]

Ми не знаємо також, як добирались у Францію, щоб с[illegible]и на її захист у виснажливій тридцятилітній війні (1618 — 1648 р. р.) сотні українських козаків. Проте, звісна річ, і їх шлях був довгий і небезпечний. А от тривалість польоту 16 червня цього року з Борисполя до столиці Франції [illegible]зидентського літака «Україна» можемо назвати абсолют[illegible]точно: три години і п'ять хвилин.

Та ми наводимо ці факти, звичайно, не тільки і не стільки для того, щоб зайвий раз підкреслити, яких швидкостей ми досягли і як змінились за останнє тисячоліття уявлення про час і простір. Нам хотілось, насамперед, сказати, що, незважаючи на відстань, яка розділяє Україну і Францію, відносини між ними з давніх-давен будувались на основі поваги, щирості, взаємних симпатій і підтримки.

І все ж навіть на цьому фоні візит у Францію 16—17 червня ц. р. Президента України Л. М. Кравчука виділяється як віха у взаємовідносинах обох країн і народів. Уперше в своїй історії Україна і Франція вийшли на рівень офіційних міждержавних стосунків. Уперше ці відносини одержали політичне й правове забезпечення і обгрунтування.

I.

Будемо відверті: з усіх європейських країн Франція не стала лідером у визнанні не[illegible]жності Української дер[illegible]и і її економічній підтримці. Певний час її позиція була вичікувальною, що дало підстави багатьом політологам і журналістам зробити висновок про очевидні російські пріоритети у східній політиці Парижа.

Але час змінює не тільки швидкості. Політика теж належить до мінливих факторів. Тим більше, якщо це диктується об'єктивними обставинами. А вони такі, що Україна за півроку після референдуму, який однозначно підтвердив її незалежність, стрімко і впевнено увійшла у світову і передусім європейську співдружність держав. Хіба можна не рахуватися з тим, що за населенням, площею, потенціалом вона рівна тій же таки Франції?

Леонід Кравчук відвідав Париж і мав зустріч з Президентом Франції Франсуа Міттераном у жовтні минулого року як Голова Верховної Ради України. Між тим візитом і нинішнім, як стверджують свідки обох, різниця разюча. І це зрозуміло: тоді Україна фактично ще залишалася республікою Союзу РСР. Тепер Л. М. Кравчука зустрічали з усіма почестями — як главу незалежної держави. В аеропорту Орлі на флагштоках майоріли синьо-жовті прапори, прозвучав Державний гімн України, були почесна варта, ескорт мотоциклістів. Протокол найвищого рівня був дотриманий і в дворі Єлисейського палацу, на парадних східцях якого Леоніда Кравчука вітав Франсуа Міттеран. Потім була їх коротка бесіда віч-на-віч.

(Закінчення на 2-й стор.).

БЕСІДА З ПОСЛОМ ТУРЕЧЧИНИ

18 червня Голова Верховної Ради України І. Плющ прийняв Надзвичайного і Повноважного посла Турецької Республіки в Україні Аджара Гермена.

У дружній бесіді висловлювалось задоволення тим, що між Україною і Туреччиною міцніють добросусідські зв'язки, налагоджуються взаємовигідні відносини. Іван Степанович розповів про свої враження від недавнього перебування в Турецькій Республіці, де за десять років внаслідок радикальних реформ досягнуто високих результатів у розвитку економіки і піднесенні рівня життя людей. Цей досвід є повчальним для України у переході до ринкових відносин. З високою віддачею використовують у Туреччині землі, яких в обробітку близько 16 мільйонів гектарів, значно менше, ніж у нас, але в країні забезпечуються власними продуктами харчування 58 мільйонів населення. Це також свідчить, що в Україні є великі перспективи, треба тільки привести в дію наявний потенціал. Вже покладено добрий початок діловим, міжпарламентським зв'язкам і є конкретні домовленості щодо їх розвитку.

Посол відзначив, що Туреччина, розвиваючи двосторонні зв'язки з Україною, сприятиме входженню її у структури Європейського співтовариства, зокрема, — Ради Європи.

Прес-центр Верховної Ради України

Повідомлення прес-центру МЗС України

За взаємною домовленістю 30 червня — 2 липня 1992 р. Україну відвідає міністр закордонних справ Республіки Корея Лі Сан-Ок.

Актуально

НАДІЙ ВЖЕ НЕМАЄ

Розвинені країни не мають наміру розглядати СНД як єдиний об'єкт допомоги, а створять окремі групи для сприяння в економічній галузі кожній республіці колишнього Союзу. Очікується, що угоду про створення нової системи допомоги буде підписано на міжнародній конференції представників «сімки», яка відбудеться в Токіо. За словами працівника японського зовнішньополітичного відомства, розвинені країни вже не покладають великих надій на єдність колишніх республік СРСР, а дедалі більше орієнтуються на окремі країни СНД.

БАТАЛЬЙОНИ НЕ ПРОСЯТЬ ВОГНЮ

Протягом минулих двох діб неподалік адміністративного центру Південної Осетії тривала стрілянина. В горах Кавказу зазнав катастрофи військовий вертоліт, який переправляв захисникам Цхінвалу гуманітарну допомогу з Владикавказа. За попередніми даними, у катастрофі загинуло 11 чоловік. Тим часом для здійснення миротворчих акцій в Південну Осетію прибули загони добровольців, сформовані в Абхазії. Президент Конфедерації гірських народів Муса Шанібов заявив: «Якщо буде потрібно, то в регіон конфлікту буде направлено ще три батальйони добровольців».

Із зони протистояння сторін в Північну Осетію переправлено більш як п'ять тисяч дітей. Частину з них буде розміщено в оздоровницях Дагестану і Кабардино-Балкарії.

ВІЗАМИ ПО ЗЛОЧИННОСТІ

Візовий режим для в'їзду на територію Білорусі громадян інших країн СНД запропонував ввести найближчим часом прем'єр-міністр республіки Кебич. За його словами, це буде один з кроків, спрямованих проти різкого зростання злочинів, скоєних у країні громадянами інших держав. Кебич також зазначив, що велику кількість протиправних дій здійснюють особи, які приїжджають з Кавказу.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

ЗУСТРІЧ У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Перший віце-прем'єр-міністр України К. І. Масик прийняв посла Бельгії в Україні мадам Інгеборг Крістоферсен на її прохання. К. І. Масик привітав посла з нагоди призначення і висловив сподівання, що її діяльність в нашій країні сприятиме розвитку взаємовигідного співробітництва між Бельгією і Україною.

Відповідаючи на питання гості, перший віце-прем'єр-міністр інформував про політичну та соціально-економічну ситуацію в Україні.

Україна–Франція: основи для зближення

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Та, безперечно, кульмінацією зустрічі, як і всього візиту, стало підписання Договору про взаєморозуміння і співробітництво між Україною і Французькою Республікою. Саме ним і закладено підмурівок політико-правових відносин між обома європейськими країнами.

Тут немає змоги процитувати всі його статті й положення. Наведемо лише деякі з них. Україна і Франція зобов'язалися розвивати між собою відносини співробітництва в усіх галузях на основі взаєморозуміння й довіри. У разі потреби сторони підписуватимуть інші угоди та акти для виконання цього договору. Обидві держави братимуть участь у побудові мирної та єдиної Європи. Сторони прагнутимуть до максимально можливого зближення їхніх позицій. З цією метою за взаємною згодою організовуватимуться зустрічі на найвищому рівні. Міністри закордонних справ зустрічатимуться не менше, ніж двічі на рік. Франція сприятиме вступу України до Ради Європи, який вона розглядає як важливий фактор для інтеграції України в об'єднану Європу. Сторони тісно співпрацюватимуть в рамках НБСЄ. Французька Республіка із задоволенням прийняла до відома рішення України бути без'ядерною державою. Обидві держави розвиватимуть і поглиблюватимуть контакти у військовій галузі. Вони співробітничатимуть також у сферах, що набувають пріоритетного значення для розвитку України, передусім в економіці та соціальній сфері, сприятимуть розвитку міжпарламентських зв'язків, наукових і культурних контактів. Вживатимуться заходи з метою спрощення процедур видачі та продовження віз на основі взаємності, заохочуватимуться обміни між українською та французькою молоддю. Тісно співпрацюватимуть обидві країни у справі охорони навколишнього середовища, зокрема в ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Цей договір підлягає ратифікації і набере чинності через тридцять днів після обміну ратифікаційними грамотами, який має відбутися в Києві. Договір укладено строком на десять років, його дія автоматично продовжиться на наступні п'ять років, якщо буде взаємна згода обох сторін.

Крім Президентів обох країн, свої підписи під договором поставили міністр закордонних справ України Анатолій Зленко, Прем'єр-міністр Франції П'єр Береговуа і міністр закордонних справ Франції Ролан Дюма.

— Сподіваюся,— підкреслив Леонід Кравчук у своїй заяві, виголошеній одразу ж після церемонії підписання,— що цей договір стане тим могутнім коренем, який живитиме все дерево майбутнього українсько - французького співробітництва, побудованого на засадах дружби, рівноправності, партнерства і взаємної вигоди. Від наших спільних зусиль залежатиме, наскільки квітучим і родючим буде це дерево.

— Україна повинна зайняти належне їй місце в Європі, — зазначив у своєму виступі Франсуа Міттеран. — І підписаний щойно договір теж сприятиме цьому утвердженню. Ми дуже раді зустрічі з Вами, пане Президенте. Франція щиро вітає ваш візит.

У Єлисейському палаці, де працює і мешкає Президент Французької Республіки, Л. М. Кравчук провів більше двох годин. Після підписання Договору і офіційного сніданку від імені Ф. Міттерана Президент України в урочистій обстановці поставив свій підпис під Паризькою хартією. Цим самим було ще раз підтверджено зобов'язання України суворо дотримувати високих принципів і норм, що були сформульовані в рамках Хельсінкського процесу.

Того ж дня Л. М. Кравчука прийняв у своїй резиденції «Нотель Матіньйон» Прем'єр-міністр Франції П'єр Береговуа. Глава французького уряду ніколи не приховував, що справжнє його прізвище — Петро Береговий, що батьки його — українці, родом з Харківщини. До речі, впливова французька газета «Фігаро», коментуючи перший день офіційного візиту Л. М. Кравчука, зауважила, що українське походження французького прем'єра — популярна, а може й надміру популярна тема багатьох видань. Що ж, можливо, «Фігаро» й має рацію. В кожному разі, реагуючи на це зауваження, ми не будемо детально спинятися на цьому факті, а тим більше проводити якісь історичні паралелі між дочкою Ярослава Мудрого і сином харківських селян. Скажемо лише, що П'єр Береговуа — прагматичний політик, і інтереси Франції, її сьогоднішні проблеми для нього понад усе. Але в даному разі його увага й симпатії до України продиктовані не лише його національністю, походженням, а насамперед тим, що французький бізнес, переживаючи не кращі часи, шукає нових ділових партнерів, нові адреси економічного співробітництва. З Україною у нього пов'язані особливо серйозні сподівання. І візит Л. М. Кравчука підтвердив це досить переконливо.

II.

Розмови Президента України з представниками ділових кіл Франції одразу ж підтвердили актуальність підписаної в цей перший день візиту угоди про створення Центру міжнародної торгівлі України у Франції.

Один за одним входять в салон до Президента провідні французькі бізнесмени. Цікаво спостерігати, як вони вміють, що називається, подати свою фірму. Компліменти своїй технології, своїй першості в тому чи іншому основному напрямку діяльності ллються з їх уст невимушено. Як самі по собі зрозумілі речі. Вміють бізнесмени й підкреслити, як багато вони вже мають вигідних пропозицій. «Російські колеги запрошують нас до Уфи, але ми заснували спільне підприємство з випуску мастильних матеріалів у Кременчуці і просимо сприяння у збільшенні тут виробництва мастил». Отак. І натяк на те, що ми, мовляв, за роботою у вас не ганяємось, є ще й Росія, і водночас ясно, що хочуть поглибити співробітництво з Кременчуком. Або ось такий пасаж: «Ваше Міністерство енергетики має контакти з англійськими фірмами. У нас не у звичаї ганити конкурента, але англійська система електричного господарства визначена англійським парламентом як незадовільна». І це зветься: «У нас не у звичаї?..». Так і хочеться сказати: думайте, думайте, парламентарі, перед тим як щось сказати або прийняти якийсь документ. І нам здається, що таке побажання можна адресувати не лише англійцям. Боротьба за прибутки, за ринок — річ серйозна. З нашого ж боку в даному разі рішення просте: хочете співробітничати? Будь ласка! Фірма у вас дійсно солідна. А там уже в ході конкуренції виявиться, з ким нам у даному разі краще мати справу: з англійцями чи з французами. Так резюмував цю бесіду Президент.

Пропозиції у бізнесменів дійсно одна цікавіша за одну. Постачати на наші заводи цукор-сирець і одержувати на них рафінад. Річ, безперечно, вигідна для обох сторін. Оновити технологічний процес вирощування цукрових буряків на площі, скажімо, 30 тисяч гектарів. Врожайність зросте вдвічі і більше. Постачати на Україну обладнання для цукрових заводів. Плата за нього — експортом цукру, одержаним за рахунок приросту врожаю. Вигідний для нас спосіб оновити устаткування заводів? Безперечно. Треба тільки як слід виявити, чи не губить землю та інтенсивна технологія вирощування. Якщо ні — з Богом! І люди наші повчаться не боротися, а забезпечувати стабільно високу врожайність, і техніку заробимо.

Учасники бесід з нашого боку — віце-прем'єр Олег Слепічев, міністр фінансів Григорій П'ятаченко, представник Президента в Дніпропетровській області Павло Лазаренко — постійно підкреслюють: нас не цікавить накупити краму або й харчів під якусь позику і гайда додому проїдати. Нас цікавлять сучасні технології переробки продукції сільського господарства, сучасні технології для інших галузей. Крупні позики для нас — теж не шлях. Віддаємо перевагу створенню спільних підприємств. Сама лише українська земля, якщо на ній по-людськи господарювати, може забезпечити харчами не тільки Україну. Продукція села, перероблена на сучасних СП, знайде добрий збут і вдома, і в країнах колишнього СРСР. Співбесідники згоджуються.

Пропозиції продовжують надходити. Ви співробітничаєте з німецькими фірмами в оновленні своїх засобів зв'язку? Прекрасно! Вони допоможуть вам осучаснити міжнародний і міжміський зв'язок. А ми можемо створити СП в Україні, яке займеться внутрішньосільським зв'язком і телефонізацією сільської місцевості. Непогана пропозиція, правда ж? Засоби захисту рослин? Спасибі, річ украй потрібна. Але ще більше нас цікавить сучасна технологія виробництва цих засобів. Відкрити філіал банку «Креді Льйоне» в Києві? Ласкаво просимо! Бажано й в інших містах. І французи починають говорити «за Одесу», яка мала колись їхній філіал. Оснащення митниць комп'ютерною системою з прив'язкою до центрального комп'ютера? Щоб знати, що підприємства експортують і як сплачують податки? Цікаво. Дає ефект? Ще й який! А ви співробітничаєте з «Київводоканалом»? Добре. Допоможете поліпшити використання водних ресурсів? Це нам потрібно.

Вже пізно ввечері, о 20.30, почався обід, що його дала торговельно-промислова палата Франції. Але то тільки зветься — обід. А насправді до вельми пізньої години — запитання, відповіді, пропонування контрактів... І наступного дня цьому було приділено чимало уваги на зустрічі з членами Національної ради французьких підприємців.

Оживити нашу економіку, почати технологічне переоснащення, насичення ринку товарами. Для цього з нашого боку потрібно головне: добре працювати на всіх рівнях, реформувати економіку, прискорити конверсію. Збирати мітинги, демонстрації, кричати «Геть!» на чиюсь персональну адресу — заняття, звичайно, поважне, але малопродуктивне. Виводити економіку з кризи, без суєти знаходити найвигідніших партнерів, плідно працювати з ними — то річ справді необхідна.

III.

Наступний день візиту Президента України до Франції почався у Люксембурзькому палаці, де він був гостем сенату країни, а продовжився зустріччю з представниками українських організацій Франції. Далі — прес-конференція, зустрічі в Міністерстві закордонних справ. А завершувався цей день уже в Тулузі. Аерокосмічний комплекс, розташований тут, — світового рівня. У наших і французьких фахівців налагоджується співробітництво.

До мерії Тулузи ми не потрапили. Її заблокували французькі фермери. Та так, що не проїхати. Нам розповіли, що вони повільно, на своїх машинах і тракторах рухаються навколо мерії. Формально і порядок не порушують, і добре дають себе знати. Причина? Криза перевиробництва. Багато продукції в країни Спільного ринку не постачиш. [illegible] насичені. Є певні квоти. А працьовитий французький фермер здатний на більше. Як бачите, у заможних і ситих — свої проблеми. Нам би їх, правда?

А завершився цей день відвідинами атомної електростанції під Тулузою. У Франції працює понад п'ятдесят атомних енергоблоків. Система контролю за їх роботою, підготовка кадрів, робота з населенням, потрібний — з боку самих енергетиків, а також Міністерства охорони здоров'я і незалежних організацій — контроль за станом природи і навколо станцій, і по всій країні — все це для нас становить неабиякий інтерес.

— Ми ввійшли до європейських структур, — говорить Президент України, — тож і ядерну безпеку повинні [illegible]ти на європейському рі[illegible].

Отже, вагомих причин для співробітництва в різних галузях — більш ніж достатньо.

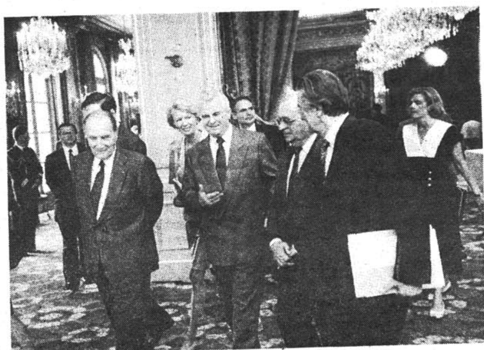
Перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Дурдинець оцінює візит як надзвичайно вдалий і в плані політичних стосунків, і щодо економічної співпраці. До керівництва Франції було, зокрема, донесено правду про нашу позицію щодо стосунків з Росією, про що тут мали однобічну й необ'єктивну інформацію. А, головне, укладено надзвичайно важливі угоди, зроблено важливі кроки для утвердження України у світі.

Михайло СОРОК[illegible].
Сергій ПРАВДЕНКО.

* * *

НА ЗНІМКАХ: офіційна зустріч в аеропорту Орлі; бесіда в урядовій резиденції «Крійон»: Франсуа Міттеран, Леонід Кравчук, Прем'єр-міністр Франції П'єр Береговуа й міністр закордонних справ Ролан Дюма; в аерокосмічному виробничому комплексі Тулузи.

Фото Василя ПИЛИП'ЮКА, головного редактора українського фотомистецького журналу «Світло й тінь».

Парламентська хроніка

ХТО ЗАПЛАТИТЬ ЗА ВЕКСЕЛЯМИ?

Денне і вечірнє засідання 17 червня

Протягом денного й вечірнього засідання депутати прийняли у першому читанні закони про дорожній рух та про спеціальні економічні зони, внесли зміни та доповнення до Кримінального, Кримінально - процесуального кодексів і до Кодексу про адміністративні правопорушення, прийняли постанови «Про застосування векселів у господарському обороті України» та «Про право власності на окремі види майна». Під кінець засідання було розглянуто «Різне».

Щодо Закону про вільні економічні зони (ВЕЗ), то на розгляд парламенту його проект винесено уже вдруге. Перший раз сесія обговорювала його ще в грудні минулого року, але тоді в більшості депутатів поданий законопроект підтримки не одержав. Зокрема, багато зауважень викликала стаття, в якій йшлося про митне регулювання економічних зон, особливо ж коли такими зонами стануть області та регіони. Це породжувало б не лише конфлікти між окремими територіями, органами влади та громадянами, а й сприяло б сепаратистським тенденціям у цих регіонах. А тому більшість депутатів схилялася до того, що це має бути не якесь адміністративне утворення, а саме економічна зона, як частина територій, де створюються пільгові умови оподаткування, відповідне валютне регулювання, яке сприятиме залученню іноземних інвестицій. Тож не дивно, що доповідач Б. Соболєв особливу увагу звертав на цю проблему, бо й сьогодні представники деяких регіонів відстоюють право на велику, розміром з область, економічну зону. Тим часом наводилися приклади того, що найоптимальніший розмір такої зони — 50—150 гектарів. Але загальна концептуальна відмінність цього проекту від попереднього полягає в тому, що він регламентує загальні основи створення та функціонування ВЕЗ, **а по кожній конкретній пропозиції** щодо створення такої зони Верховна Рада прийматиме спеціальний закон та додаток до нього. Тож у цих законах **можна буде закласти такі положення, які повністю убезпечували б Україну від міжусобиць. Структура ж** управління ВЕЗ така, що вся повнота влади у ній має належати виборному керівному органу, до складу якого з правом вирішального голосу входитимуть представники місцевої влади. Тому місцева адміністрація і керівництво вільної економічної зони будуть зацікавлені у співробітництві, що позитивно впливатиме як на розвиток самої зони, так і всієї України.

Поки депутати обговорювали постанову про застосування векселів, пікетувальники, що зібралися біля стін парламенту, вимагали сплати за тими векселями, що їх було видано урядові Вітольда Фокіна. Хоча загальний настрій свідчив про те, ніби щось має бути, всі уже знали, що нічого не буде. А відтак можна прогнозувати, що хвилі незадоволення урядом перехлюпнуться через нього і невдовзі почнуть підтоплювати сам парламент, оскільки до гасла «Геть уряд» поступово й дедалі частіше додається теза «разом із парламентом».

Коли вести мову про обговорення змін та доповнень до Кримінального, Кримінально - процесуального кодексів і Кодексу про адміністративні правопорушення, **то варто зазначити, що найбільше часу зайняла дискусія навкруг статті 149,** у якій йдеться про виготовлення та збут самогону та інших міцних напоїв домашнього виробництва. Тож згідно із проектом Закону, який було прийнято у першому читанні, громадяни караються позбавленням волі та штрафами лише за виготовлення самогону чи інших міцних напоїв з метою збуту або за виготовлення з метою збуту апаратів для їх вироблення. І хоч, на думку багатьох депутатів, дуже важко провести водорозділ між діями, що підпадають під покарання, від тих, що цілком законні, є всі підстави вважати, що цю поправку буде прийнято. Тим більше, що аргументів на захист самогоноваріння не бракувало, і один із них базується на тому, що нарешті не буде проблеми із збором врожаю цукрових буряків, яких щороку на полях пропадає велика кількість. Тож пора займати чергу за ліцензією, що узаконить самогон.

Проте, які б питання не обговорювали в цей день у парламенті, відчувалося, що над депутатами тяжіє проблема, пов'язана із кризою уряду.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО КЛЯТВУ ЛІКАРЯ

Надаючи великого значення виконанню лікарями високих професійних обов'язків та враховуючи багатовікові традиції світової медицини, **постановляю:**

1. Затвердити текст Клятви лікаря.
2. Клятву лікаря повинні давати усі випускники вищих навчальних медичних закладів України.

Клятва лікаря дається в урочистій обстановці в присутності професорсько-викладацького складу вищого навчального медичного закладу (факультету) і представників громадськості.

Текст Клятви зачитується і повторюється випускниками інституту (факультету) колективно. Після цього виконується Державний гімн України.

Підписаний випускником текст Клятви лікаря зберігається в його особистій справі. В дипломі робиться відмітка про прийняття Клятви лікаря, текст якої вкладається у диплом.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
15 червня 1992 року

КЛЯТВА ЛІКАРЯ

Набувши професії лікаря та усвідомивши важливість обов'язків, що покладаються на мене, в присутності моїх учителів і колег урочисто клянусь:

усі знання, сили та вміння віддавати справі охорони і поліпшення здоров'я людини, лікуванню і запобіганню захворюванням, подавати медичну допомогу всім, хто її потребує;

незмінно керуватися у своїх діях і помислах принципами загальнолюдської моралі, бути безкорисливим і чуйним до хворих, визнавати свої помилки, гідно продовжувати благородні традиції світової медицини;

зберігати лікарську таємницю, не використовувати її на шкоду людині;

додержувати правил професійної етики, не приховувати правди, якщо це не зашкодить хворому;

постійно поглиблювати і вдосконалювати свої знання та вміння, у разі необхідності звертатися за допомогою до колег і самому ніколи їм у цьому не відмовляти, бути справедливим до колег;

власним прикладом сприяти вихованню фізично і морально здорового покоління, утверджувати високі ідеали милосердя, любові, злагоди і взаємоповаги між людьми.

Вірність цій Клятві присягаю пронести через усе своє життя.

УКАЗ—НЕ ДОГМА

Ранкове засідання у четвер розпочалося на диво спокійно. Були традиційні вітання Івана Плюща депутатам-іменинникам, прохання «дружно голосувати». Гадалося, що парламентарії віддадуть вчорашні законотворчі борги і нарешті перейдуть до розгляду бюджету. Додавала такої впевненості і присутність на сесії Президента Леоніда Кравчука. Але парламент ще раз довів свою непрогнозованість.

Температура парламентських дискусій почала зростати раптово. Можливо, що каталізаторами стали шахтарська облога Верховної Ради та виступи народного депутата В'ячеслава Чорновола. В них, зокрема, йшлося про необхідність нового виборчого закону та парламентську кризу. Проте головним чинником напруженості стало питання про розподіл влади. Це, насамперед, стосувалося постанови «Про дострокове припинення повноважень окремих народних депутатів України». І, зокрема, про депутатські повноваження представників Президента. Після короткої, але жвавої дискусії постанову було ухвалено. Зовсім спокійно проголосували депутати за дострокове припинення повноважень народного депутата України Левка Лук'яненка.

Але потім регламент полетів шкереберть. Приводом стало повторне обговорення кандидатури Володимира Кампо на пост міністра юстиції. Нещодавно дискусії з цього питання мало не привели до парламентської кризи. Вчора парламент теж був близький до неї. За вже знайомим сценарієм депутат Олександр Коцюба говорив про незаконність звільнення міністра юстиції Віталія Бойка, закликав Президента виконувати закони. Знову депутатам і нам, журналістам, не було зрозуміло: свою думку чи думку комісії висловлює він. Щоправда, дехто з парламентаріїв поставив питання про недовіру голові постійної Комісії Олександру Коцюбі. Як на мене, багато чого пояснив у цьому політичному пасьянсі виступ депутата Олександра Ємця. Він, зокрема, наголосив на збереженні парламентської більшості, недопустимості таємного голосування.

Виступив і екс-міністр юстиції Віталій Бойко. Він сказав про рівень правової культури оточення найвищих службових осіб і незахищеність членів уряду. Опісля цього Президент Леонід Кравчук втретє взяв слово і закликав: «керуватися справою, а не емоціями». Водночас зауважив щодо виступів депутата Олександра Коцюби: «Вже не перший раз голова Комісії каже неправду». Мабуть, закулісні ігри навколо призначення Володимира Кампо міністром юстиції зайшли надто далеко. Бо навіть такий тонкий політик, як Леонід Кравчук, змушений був виступити жорстко. Президент дав також зрозуміти, що його Указ — не догма, але міністр юстиції буде призначений. На мій погляд, це засідання стало новою пробою сил і парламент чекають серйозні політичні бої.

Віктор КОСАРЧУК.

ЗАЯВА

Ми, представники різних політичних партій, рухів, депутатських груп Верховної Ради України і Верховної Ради Республіки Крим, стурбовані розвитком політичної ситуації в регіоні, котра загрожує можливістю виникнення міжнаціональних конфліктів і дестабілізації обстановки, підтримуючи Заяву Президії Верховної Ради України та Президії Верховної Ради Криму про підсумки консультативної зустрічі в Ялті від 1 червня 1992 року, усвідомлюючи високу відповідальність за мир, благополуччя нашого народу, створюємо міжпарламентську асоціацію «За громадянський мир та міжнаціональну злагоду».

Ми ставимо своєю метою **збереження цілісності України при наданні Криму найширших повноважень в економічній та соціально-культурній сферах.**

Ми підтримуємо звернення **18 голів виконкомів міських та районних Рад від 16 травня 1992 року про безумовне виконання законодавства України і тих законів Криму, котрі не суперечать Конституції й законам України.**

Ми виступаємо за **зміцнення дружніх зв'язків між незалежними державами — Україною, Росією, Білоруссю, Казахстаном та іншими колишніми республіками СРСР.**

Ми готові **відстоювати конструктивну позицію, спрямовану на мир, злагоду, загальне благополуччя, і запрошуємо до співробітництва всіх, кому дорогі ці поняття.**

Від фракції Верховної Ради Республіки Крим «За громадянський мир і міжнаціональну злагоду» народний депутат Республіки Крим
В. КОЛІСНИЧЕНКО;

від фракції Верховної Ради Республіки Крим «Демократичний Крим» народний депутат Республіки Крим
В. КРАВЕЦЬ;

народні депутати від Криму:

С. КУНИЦИН,
А. МАТІЙКО,
В. РЕВА,
А. ГАВРИЛОВ,
Н. СПИС,
Г. ДЕМИДОВ,
П. КОЛІСНИЧЕНКО,
В. СЕВАСТЬЯНОВ.

Від фракції Верховної Ради України «Нова Україна» народний депутат України
В. ФІЛЕНКО;

від фракції Руху народний депутат України
І. ДРАЧ;

від фракції Соціалістичної партії народний депутат України
О. МОРОЗ;

від фракції Верховної Ради України «Земля і воля» народний депутат України
Л. ЯКОВИШИН;

від фракції депутатів-аграрників народні депутати України:
А. ЧЕПУРНИЙ,
В. СУХИЙ;

від фракції депутатів-промисловців народний депутат України
В. ЄВТУХОВ;

від фракції «Демократичне відродження України» народний депутат України
О. ЄМЕЦЬ;

від Демократичної фракції народний депутат України
Д. ПАВЛИЧКО;

від фракції Української республіканської партії народний депутат України
М. ГОРИНЬ.

ТЕЛЕГРАМА З МОЛДОВИ

На адресу Верховної Ради України надійшла телеграма Голови парламенту Республіки Молдова Александру Мошану, в якій говориться:

«Шановний пане Плющ!

Прийміть мої щонайщиріші співчуття у зв'язку з трагедією, яка сталася в Донбасі, на шахті «Суходільська-Східна». Лихо, що спіткало народ України, нікого в Молдові не залишило байдужим. Ми сповна поділяємо гіркоту непоправних втрат, бо добре знаємо їм ціну.

Просимо передати наші співчуття сім'ям трагічно загиблих шахтарів.

Запевняю Вас, шановний Іване Степановичу, і в Вашій особі керівництво та народ дружньої України, що відносини наших держав, які завжди відзначалися почуттями щирого довір'я і симпатії, і надалі будуватимуться на принципах поваги, взаєморозуміння та дружби».

Телеграфним рядком з Одеси

«ПОВІР У СЕБЕ»

Такий девіз має перший всеукраїнський фестиваль дітей-інвалідів, що відкрився в Одесі, в дитячому центрі «Молода гвардія». Привітання йому надіслав Президент України Л. Кравчук. Двотижнева програма фестивалю досить насичена й різноманітна: виступи колективів художньої самодіяльності й спортивні змагання, відвідання театрів, цирку і знайомство з історичними місцями, морські прогулянки і, звичайно ж, пляж.

СТАРОМУ МІСТУ — НОВЕ ОБЛИЧЧЯ

Одеський міськвиконком затвердив програму реабілітації історичного центру міста. За реконструкцію старої частини Одеси беруться спільне підприємство «Інтерпроект», одна з канадських фірм та банк «Столичний». Багато що планується зробити до 200-річчя Одеси, що відзначатиметься через два роки.

ОСВЯЧЕННЯ ПЕРЕД РЕЙСОМ

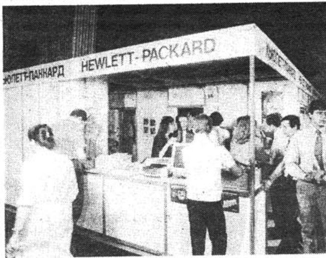
Після завершення докового ремонту грецького судна «Антигонес» на іллічівському судноремонтному заводі на теплохід було запрошено священика Свято-Успенської церкви отця Михайла. Він здійснив обряд освячення судна перед рейсом, побажав екіпажу здоров'я й щасливого плавання.

ГРОМАДА МУСУЛЬМАН

Мусульмани Одеси й області об'єдналися цими днями в релігійну громаду. Вона ставить за мету відродження не лише парафії та обрядів, а й культури, традицій, звичаїв тих, хто сповідує іслам, зміцнення дружби з усіма націями України, налагодження духовних та культурних зв'язків з мусульманами зарубіжжя.

Георгій ВОРОТНЮК.

Виставки

«ОРГАКОМ-92»: ПРОПОНУЄМО НАДІЙНІ З...

У Республіканському центрі виставок та ярмарків відкрилася міжнародна виставка «Оргаком-92». Організатори виставки з фірми Мессе-унд Аусштеллунгсгезельшафт Ост-Хандель Консалтінг МбХ запросили до Києва відомих в усьому світі виробників засобів телекомунікації, комп'ютерів, інформатики та оргтехніки. Навіть перелік фірм, які виставили свою продукцію, свідчить, що Україною зацікавились солідні партнери. Це, скажімо, «Алькатель Бізнес Сістемз» (Австрія), «Аском-Астель» (Швейцарія), «Моторола» (Швеція), АТ і Т (Нідерланди), «Філіпс Ком'юнікейшн» (Нідерланди — ФРН) та багато інших.

Фірма «Х'юлетт-Паккард», яка вже давно працює з українськими спеціалістами і має намір відкрити у Києві своє представництво, пропонує вимірювальну та обчислювальну техніку для хімічного аналізу, електронні медичні прилади.

— Наша фірма має велике бажання співробітничати з українськими підприємствами,— говорить представник «Х'юлетт-Паккард» Джустин Лиффландер.— Я думаю, що вас зацікавлять нові газові та рідинні аналізатори, інші прилади, які підкажуть, чи забруднений продукт пропонують купити у магазині чи на ринку. У Москві наше представництво вже працює, сподіваємось, що відкриється і у Києві.

Сподівається на встановлення ділових контактів з підприємствами України і директор східноєвропейського бюро фірми «Філіпс Ком'юнікейшн» Йоханнес Воллін:

— У нас багато пропозицій. Думаю, ми зможемо допомогти у розвитку комунікацій з Україною.

А поряд з велетнями телекомунікаційної промисловості на виставці репрезентовані й приватні фірми, які працюють в одному напрямку і добиваються успіху. Наприклад, генеральний директор болгарської фірми «Інтерменажер ООФ» Петр Бранеков, знаючи наші умови, розробив для всіх типів АТС методи обліку вартості телефонних розмов.

— Можу запропонувати міні-АТС для невеликих господарств, заводів,— говорить Петр Бранеков.— міжміські таксофони, що працюють на магнітних картках. А оце спеціалізована мікросхема для пристрою, який виявляє фальшиві банкноти. Вона не поступається кращим захід...

Факт і коментар

ПАН РІЧАРДС ВВАЖАЄ,

що незабаром у Києві відкриється постійне представництво Міжнародної Федерації Товариства Червоного Хреста та Червоного Півмісяця. Про це повідомив під час свого перебування в столиці України керівник Головного представництва Федерації Стівен РІЧАРДС, котрий виконує у Москві місію координації та узгодження дій з усіма національними Товариствами Червоного Хреста незалежних держав співдружності. Пан Річардс розповів про перші результати і перспективи співробітництва Федерації з українським Червоним Хрестом.

— Гадаю, наше співробітництво позитивно позначилось на становищі соціально незахищених верств населення України. Візьмімо гуманітарну допомогу з-за кордону. Це ж не просто — розвантажити шість канадських військово-транспортних літаків, які привезли понад 100 тонн медикаментів та обладнання для лікувально-профілактичних закладів Вінницької, Чернігівської, Київської й Полтавської областей, чи спеціальні комплекти медикаментів, що їх одержали з Великобританії лікарні Донбасу та Київщини. Головне — що весь цей вантаж (вартістю 7 мільйонів американських доларів) своєчасно надійшов до тих, хто його чекав.

А наші подальші контакти стосуватимуться насамперед гуманізації суспільних відносин. Ми надамо конкретну допомогу вашому Національному червонохресному комітетові у створенні своєї Служби розшуку заради возз'єднання родин, що втратили зв'язок внаслідок війни чи стихійного лиха. У наших планах — фінансова підтримка Служби милосердя Республіканського Товариства. Ця служба щороку забезпечує медико-соціальною допомогою 150 тисяч самотніх хворих похилого віку. Спробуємо також придбати сучасне спорядження для Рятувального загону Українського Червоного Хреста.

Записав Олександр ЗАГРАНИЧНИЙ.

Фото Володимира ФАЛІНА.

Ситуація

БАКАЛАВРИ ЧИ ДЕСАНТНИКИ?

З нинішнього року припинило існування Сумське артилерійське училище. На його базі планувалося створити Північно-Східний університет, який забезпечував би фахівцями Сумську, Чернігівську та Полтавську області. Як стало відомо, Міністерство оборони України не збирається віддавати училище під конверсію і хоче перепрофілювати його для підготовки кадрів десантних військ. Міські власті при підтримці наукової інтелігенції готові апелювати до вищих державних органів, аби відстояти університетське майбутнє училища. Військове відомство не менш твердо веде «бої» за свою позицію. Цікаво, чиї ж аргументи стануть вагомішими на терезах інтересів України?

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Суми.

МВС України повідомляє

Міністерством внутрішніх справ України в ряді областей завершено широкомасштабну операцію «Наркоман», під час якої було викрито вісім злочинних угруповань по виготовленню й збуту наркотиків, затримано 353 активних ділки наркобізнесу. Проти 305 з них уже порушено кримінальні справи. У злочинців вилучено 400 кілограмів наркотичної сировини, вогнепальну зброю, боєприпаси, 509 тисяч карбованців, підроблені рецепти на отримання в аптеках наркотичних препаратів. У медустановах цих областей виявлено 97 випадків неправильного обліку, зберігання та видачі лікувальних препаратів, до складу яких входять наркотики.

Під час проведення операції було затримано 42 злочинці, які знаходилися в розшуку, розкрито 38 інших злочинів.

Відродження

БУЛИ КОЛИСЬ ПОЛІГЛОТИ

Львівська лінгвістична школа до 1939 року охоплювала, крім романо-германських, дев'ять кафедр східних мов. Вивчалися вавілонська, ассірійська, хінді, санскрит — усього 35 мов. Що ж, знання 5—10 мов для тодішніх викладачів було просто нормою. Легенди доносять імена й тих, хто володів 40—60 іноземними мовами. На такі висоти, на жаль, нині рівнятися не доводиться, але сама тема, без сумніву, на часі. Тому міжнародна наукова конференція «Лінгвістика тексту та лінгвометодика», що відбулася у Львівському університеті, зібрала багато зацікавлених. Причому не лише спеціалістів, адже йшлося про відродження багатих традицій лінгвістичної школи.

«ІНТЕЛЕКТ».

Львів.

Знак біди

ВБИВСТВО ЖУРНАЛІСТА

У Донецьку невідомими вбито 36-річного кореспондента обласної газети «Донбас» Сергія Кравченка. На думку місцевих журналістів, з ним поквиталися особи кримінального світу, адже свій останній матеріал Сергій підготував саме про боротьбу із злочинністю.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

Кримінальна хроніка

ПОГРАБУВАННЯ «ЛУЦЬК-92»

Коли господаря не було вдома, злочинці увірвалися до квартири, зачинили його дружину у ванній кімнаті і взялися за свою справу. За лічені хвилини винесли музичний інструмент XVIII століття, норкову шубу, 9 тисяч купонів, 500 доларів США, платинові сережки з діамантами, золоту печатку з діамантом, золоті браслет і ланцюжок... Усього цінних речей викрадено на 2 мільйони 500 тисяч карбованців. Нині «дорогих» злодіїв розшукує міліція.

ТЯГНУТЬ — АЖ СТОГНУТЬ

Волинська служба безпеки попередила незаконний вивіз за кордон стратегічної сировини: 6.750 кілограмів титану, 344 кілограмів міді, 15 тонн алюмінію і 967 секцій алюмінієвої огорожі вагою 3.756 кілограмів. Усе це намагалося вивезти спільне українсько-польське підприємство «Марічка» (Ново-Волинськ).

Виставки

»: ПРОПОНУЄМО НАДІЙНІ ЗВ'ЯЗКИ

Ком'юнікейшн» — ФРН) та ба... ...олетт-Паккард». ...працює з ук... спеціалістами і ...дкрити у Києві ...вництво, пропо... ...та обчис... ...ніку для хіміч... ...електронні ме...

...фірма має вели... ...співробітничати з ...підприємства... ...представник ...ккард» Джустин ... — Я думаю, що ...нові газові ...алізатори, інші прилади, які підкажуть, чи забруднений продукт пропонують купити у магазині чи на ринку. У Москві наше представництво вже працює, сподіваємось, що відкриється і у Києві.

Сподівається на встановлення ділових контактів з підприємствами України і директор східноєвропейського бюро фірми «Філіпс Ком'юнікейшн» Йоханнес Воллін:

— У нас багато пропозицій. Думаю, ми зможемо допомогти у розвитку комунікацій з України.

А поряд з велетнями телекомунікаційної промисловості на виставці репрезентовані й приватні фірми, які працюють в одному напрямку і добиваються успіху. Наприклад, генеральний директор болгарської фірми «Інтерменажер ООФ» Петр Бранеков, знаючи наші умови, розробив для всіх типів АТС методи обліку вартості телефонних розмов.

— Можу запропонувати міні-АТС для невеликих господарств, заводів, — говорить Петр Бранеков, — міжміські таксофони, що працюють на магнітних картках. А оце спеціалізована мікросхема для пристрою, який виявляє фальшиві банкноти. Вона не поступається кращим західним зразкам, набагато дешевша. Думаю, коли валюта піде в Україну широким потоком, це буде для вас проблемою.

Цікаві розробки пропонують і київська фірма «Інформсіс», фірми Угорщини, Словенії.

Отже, у Києві ще одна цікава і потрібна виставка. Відвідайте.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

На знімках: картинки з виставки.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Прецедент

НЕ ЙДЕ ГОРА ДО «ИСМАИЛА»

Протягом багатьох днів після приходу в Херсонський порт сірійського ...«Исмаил М» вирують пристрасті. Правда, про них городяни мало що знають, адже боротьба ведеться паперова й телефонна, так би мовити, для службового користування.

Причина її зовсім не в тому, що теплохід привіз понад 5000 тонн манної крупи не Україні, а Росії. До цього вже давно звикли. Ударила на сполох санітарна служба порту: судно забруднює Дніпро! Враховуючи несприятливу епідеміологічну обстановку, можливість виникнення вогнища холери, що вже трапялося на довгому віку Херсона, облвиконком ще два роки тому прийняв рішення про заборону приймати іноземні та всі інші судна, які мають відкриту стічно-фанову систему. Саме цим і грішить сірійський гість.

І що ж? Справа стала на мертву точку, хоча видимості жвавої діяльності вистачає майже на всіх рівнях. Мабуть, іноземцям важко звикнути, що в херсонському порту, який має міжнародне значення, давно змінилася влада і що він належить суверенній Україні, підкоряючись лише її законам. Отож через тисячі миль судновласники надіслали свій письмовий протест: мовляв, якщо не надасте нашому «Исмаилу» вільної практики, то подамо на суд.

Санітарна служба, в свою чергу, звернулася до обласної прокуратури, справедливо вважаючи, що треба нарешті покласти край практиці забруднення пониззя Дніпра, де, між іншим, почали розводити осетрових. Паперові коловерті вистачає. Не знайшлося поки що інстанції, яка припинила б неподобство, оцінила прецедент, виходячи з вимог сьогодення, і подбала б про неухильне виконання рішення облвиконкому. Бо виходить, що держава у нас одна, самостійна, але в кожного свій підхід, своя відомча правда.

Володимир КАЗНАЧЕЄВ, начальник Херсонського філіалу агентства «Інфлот»:

— На жаль, рішення облвиконкому має суто місцеве значення, бо в жодному міжнародному документі не згадується. Згоден, що треба було оштрафувати теплохід, який з відкритою стічною системою пройшов по судоходному каналу річки. Але не більше.

Олександр ХРИСТЕНКО, прокурор Херсонської області:

— Раз уже прийшло судно з вантажем, то, думаю, треба його розвантажити. Адже, кажуть, був уже випадок, коли довелося відшкодовувати збитки румунському судну, яке простояло в порту з подібної причини. Втім, це справа транспортної прокуратури.

Василь СТРУК, головний санлікар портової санепідемстанції:

— Втомилися боротися з бюрократами. Знаходяться все нові зачіпки, аби відхилити наші претензії. Прокурор вимагає додаткових аналізів води, чиновники з агентства залякують судами і штрафами. Але навіщо ці відомі ігри? Стало відомо, що до Херсонського порту можуть прийти ще 40 суден з відкритими фановими системами, щоб перевозити нафтопродукти. І це тоді, коли щороку скидається близько 900 тисяч тонн баластної води, чим погіршується і без того поганий гідрологічний режим Дніпра. А вміст нафтопродуктів ще недавно перевищував гранично допустиму концентрацію в п'ять разів.

Через 13 днів після прибуття в порт судна «Исмаил М» я зателефонував у відповідні інстанції і дізнався: теплохід усе ще стоїть на рейді. Паперова ж тяганина, схоже, досягла свого апогею. В її орбіту включилися Одеса, Київ, Генуя, Стамбул...

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсон.

Фотоф...

Б...
К...
ЗАЛ...

Що,... шилос... чужої ... нею Р... даль ... гільза... оероб... щільн... надход... тебе ... досі ... Та це... з пох... націям... чить ... лідну ... ці на... друж... бітки? ... ни за... ня, к... ню п... Микол... й інш... широк... припо... не ви... ва та... вибух... тари, ... ким д... на ск...

Ситуація

БАКАЛАВРИ ЧИ ДЕСАНТНИКИ?

З нинішнього року припинило існування Сумське артилерійське училище. На його базі планувалося створити Північно-Східний університет, який забезпечував би фахівцями Сумську, Чернігівську та Полтавську області. Як стало відомо, Міністерство оборони України не збирається віддавати училище під конверсію і хоче перепрофілювати його для підготовки кадрів десантних військ. Міські власті при підтримці наукової інтелігенції готові апелювати до вищих державних органів, аби відстояти університетське майбутнє училища. Військове відомство не менш твердо веде «бої» за свою позицію. Цікаво, чиї ж аргументи стануть вагомішими на терезах інтересів України?

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Суми.

Коротко

ВІН САМ УПАВ

Мешканці шахтарського Павлограда, що на Дніпропетровщині, розгублено констатували, що пам'ятник вождю світового пролетаріату двометрового росту, не дочекавшись, поки його подальшу долю вирішить міська влада, впав грозової ночі. Слідчо-оперативна група засвідчила, що немає жодних підстав думати, що пам'ятнику хтось допоміг упасти.

ДЕМБЕЛЬ З ПРИДАНИМ

Дембелям родом із Миколаєва можна тільки позаздрити. Вдома, крім родин, на них чекають і представники місцевих органів влади з «підйомними сувенірами»: двома костюмами, сорочками, штанями, черевиками, шкарпетками, навіть нижньою білизною. Не кожен батько має змогу викласти за все це кілька тисяч карбованців, а йти на танці у чоботях — не з ноги.

Інформ-«СОБОР».

...йонів американ... ...в) своєчасно на... ...х, хто його че... ...дальші контакти ...ься насамперед ...успільних відно... ...амо конкретну ...ому Національ... ...охресному комі... ...ренні своєї Слу... ...заради возз'єд... ...що втратили ...ідок війни чи ... У наших ...нансова підтрим... ...милосердя Рес... ...ого Товариства. ...щороку забезпе... ...оціальною допо... ...тисяч самотніх ...илого віку. Спро... ...к придбати су... ...ення для Ря... ...вагону Українсь... ...ого Хреста.

...єва Олександр ...ГРАНИЧНИЙ.
...го Володимира ФАЛІНА.

МВС України повідомляє

Міністерством внутрішніх справ України в ряді областей завершено широкомасштабну операцію «Наркоман», під час якої було викрито вісім злочинних угруповань по виготовленню й збуту наркотиків, затримано 353 активних ділки наркобізнесу. Проти 305 з них уже порушено кримінальні справи. У злочинців вилучено 400 кілограмів наркотичної сировини, вогнепальну зброю, боєприпаси, 509 тисяч карбованців, підроблені рецепти на отримання в аптеках наркотичних препаратів. У медустановах цих областей виявлено 97 випадків неправильного обліку, зберігання та видачі лікувальних препаратів, до складу яких входять наркотики.

Під час проведення операції було затримано 42 злочинці, які знаходилися в розшуку, розкрито 38 інших злочинів.

Кримінальна хроніка

ПОГРАБУВАННЯ «ЛУЦЬК-92»

Коли господаря не було вдома, злочинці увірвалися до квартири, зачинили його дружину у ванній кімнаті і взялися за свою справу. За лічені хвилини винесли музичний інструмент XVIII століття, норкову шубу, 9 тисяч купонів, 500 доларів США, платинові сережки з діамантами, золоту печатку з діамантом, золоті браслет і ланцюжок... Усього цінних речей викрадено на 2 мільйони 500 тисяч карбованців. Нині «дорогих» злодіїв розшукує міліція.

ТЯГНУТЬ — АЖ СТОГНУТЬ

Волинська служба безпеки попередила незаконний вивіз за кордон стратегічної сировини: 6.750 кілограмів титану, 344 кілограми міді, 15 тонн алюмінію і 967 секцій алюмінієвої огорожі вагою 3.756 кілограмів. Усе це намагалося вивезти спільне українсько-польське підприємство «Марічка» (Ново-Волинськ).

А голова Любешівського райоб'єднання «Сільгоспхімія» П. Оласюк під час службового відрядження до Польщі дав команду своїм підлеглим списати дефіцитні запчастини до тракторів. А ще прихопив 100 пляшок горілки. І — через кордон. Але його затримали на митниці у Ягодині. Тут же затримали мешканця Луцька І. Грабовського, котрий на власному автомобілі хотів вивезти до Польщі швейну машину та три деревообробних верстати загальною вартістю 90.000 карбованців.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

...АЛІСТА

...ого світу, адже ...й матеріал Сер... ...ам про бо... ...олончинністю.
...ий ДОЦЕНКО.

Реклама

...'ЯЗКИ

...ам, набагато ...Дума... коли валю... Україну широким ...це буде для вас ...

...розробки пропону...ська фірма «Ін... фірми Угорщини.

...Києві ще одна ці...трібна виставка.

Олександр ...ОЛОДИМИРОВ.

...ках: картинки з

...ото Олександра КЛИМЕНКА.

...А УПАВ

...і шахтарського ..., що на Дніпро..., розгублено кон... що пам'ятник во...ого пролетаріату ...го росту, не доче...оки його подальшу ...ить міська влада, ...ої ночі. Слідчо... група засвідчила, ...одних підстав ду...ам'ятнику хтось ...сти.

...Ь ...АНИМ

...ро... із Мико...а тільки позазд...а, крім родин, на ...ь і представники ...органів влади з ...и сувенірами»: ...омами, сорочками, ...еревиками, шкар...віть нижньою бі... кожен батько має ...сти за все це кі... карбованців, а йти ... чоботях — не з ...

...орм-«СОБОР».

... Любешівського ...ня «Сільгоспхі...асюк під час слу...рядження до По...манду своїм під...исати дефіцитні ...до тракторів. А ...в 100 пляшок го...через кордон. Але ...али на митниці у ...т же затримано ...уцька І. Грабов...ий на власному ...хотів вивезти до ...ейну машину та ...бробних верстати ...вартістю 90.000 ...

...н БЕРЕКЕТА.
... область.

Прецедент

НЕ ЙДЕ ГОРА ДО «ИСМАИЛА»

Протягом багатьох днів після приходу в Херсонський порт сірійського судна «Исмаил М» вирують пристрасті. Правда, про них городяни мало що знають, адже боротьба ведеться паперова й телефонна, так би мовити, для службового користування.

Причина її зовсім не в тому, що теплохід привіз понад 5000 тонн манної крупи не Україні, а Росії. До цього вже давно звикли. ...дарила на сполох санітарна служба порту: судно забруднює Дніпро! Враховуючи несприятливу епідеміологічну обстановку, можливість виникнення вогнища холери, що вже траплялося на довгому віку Херсона, облвиконком ще два роки тому прийняв рішення про заборону приймати іноземні та всі інші судна, які мають відкриту стічно-фанову систему. Саме цим і грішить сірійський гість.

І що ж? Справа стала на мертву точку, хоча видимості жвавої діяльності вистачає майже на всіх рівнях. Мабуть, іноземцям важко збагнути, що в херсонському порту, який має міжнародне значення, давно змінилася влада і що він належить суверенній Україні, підкоряючись лише її законам. Отож через тисячі миль судновласники надіслали свій письмовий протест: мовляв, якщо не надасте нашому «Исмаилу» вільної практики, то подамо на суд.

Санітарна служба, в свою чергу, звернулася до обласної прокуратури, справедливо вважаючи, що треба нарешті покласти край практиці забруднення пониззя Дніпра, де, між іншим, почали розводити осетрових. Паперової коловерті вистачає. Не знайшлося поки що інстанції, яка припинила б неподобство, оцінила прецедент, виходячи з вимог сьогодення, і подбала б про неухильне виконання рішення облвиконкому. Бо виходить, що держава у нас одна, самостійна, але в кожного свій підхід, своя відомча правда.

Володимир КАЗНАЧЕЄВ, начальник Херсонського філіалу агентства «Інфлот»:

— На жаль, рішення облвиконкому має суто місцеве значення, бо в жодному міжнародному документі не згадується. Згоден, що треба було оштрафувати теплохід, який з відкритою стічною системою пройшов по судноходному каналу річки. Але не більше.

Олександр ХРИСТЕНКО, прокурор Херсонської області:

— Раз уже прийшло судно з вантажем, то, думаю, треба його розвантажити. Адже, кажуть, був уже випадок, коли довелося відшкодовувати збитки румунському судну, яке простояло в порту з подібної причини. Втім, це справа транспортної прокуратури.

Василь СТРУК, головний санлікар портової санепідемстанції:

— Втомилися боротися з бюрократами. Знаходяться все нові зачіпки, аби відхилити наші претензії. Прокурор вимагає додаткових аналізів води, чиновники з агентства залякують судами і штрафами. Але навіщо ці відомчі ігри? Стало відомо, що до Херсонського порту можуть прийти ще 40 суден з відкритими фановими системами, щоб перевозити нафтопродукти. І це тоді, коли щороку скидається близько 900 тисяч тонн баластної води, чим погіршується і без того поганий гідрологічний режим Дніпра. А вміст нафтопродуктів ще недавно перевищував гранично допустиму концентрацію в п'ять разів.

Через 13 днів після прибуття в порт судна «Исмаил М» я зателефонував у відповідні інстанції і дізнався: теплохід усе ще стоїть на рейді. Паперова ж тяганина, схоже, досягла свого апогею. В її орбіту включилися Одеса, Київ, Генуя, Стамбул...

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсон.

Фотофакт

ЩО, БРАТОК, НАМ ЗАЛИШИЛОСЯ...

Що, браток, нам залишилося від тієї клятої та чужої війни? Гітара з піснею Розенбаума й медаль «За отвагу»? Та гільза від кулемету, перероблена у свічник? Та щільний пакет листів, що надходили від мами до тебе у госпіталь? Вони й досі пахнуть її слізьми. Та целофанова торбинка з пожертвуваними асигнаціями, яких не вистачить ні Сашкові на інвалідну коляску, ні Валерці на кооператив, ні дружині на імпортні чобітки? А ще від тієї війни залишилося безсоння, коли в крихітну кухню приходять Максим, Микола, Борис, Михайло й інші, інші — кремезні, широкоплечі, прокурені, припорошені — живі. Й не вистачає на всіх курева та горілки. Й знову вибухають сухожилля гітари, й світ здається таким дрібним, як дірочка на скроні загиблого Івана.

Сергій ВЛАД.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Футбол, чемпіонат Європи

ХТО КРАЩИЙ У ФУТБОЛЬНОМУ КОРОЛІВСТВІ?

ШВЕЦІЯ — АНГЛІЯ — 2:1 (0:1). Рефері Ж. Сантуш (Португалія). Голи забили: Платт (4) — у збірної Англії, Еріксон (52), Бролін (83).

ФРАНЦІЯ — ДАНІЯ — 1:2 (0:1). Рефері Х. Форстінгер (Австрія). Голи забили: Ларсен (8), Ельструп (78) — у збірної Данії, Папен (61).

	В	Н	П	М	О
Швеція	2	1	0	4:2	5
Данія	1	1	1	2:2	3
Франція	0	2	1	2:3	2
Англія	0	2	2	1:2	2

Мабуть, ніхто не сподівався побачити серед півфіналістів першості Європи команду Данії. Тим більше, що у заключному матчі групового турніру вона зустрічалася із збірною Франції. Не варто переказувати події цікавого й напруженого матчу, але сказати, що датські футболісти відмінно підготувалися до гри, мало. Збірна Франції, яку вів уперед Папен, не змогла витримати темпу, запропонованого суперниками. І до півфіналу один з фаворитів не потрапив.

Вчора пройшли заключні матчі у другій підгрупі, де виступає збірна СНД.

Вища ліга

У ФІНАЛІ — «ДИНАМО» І «ТАВРІЯ»

Чемпіонат України з футболу. Вища ліга. 20-й тур.

Група «А».

«ТЕМП» — «ЧОРНОМОРЕЦЬ» — 0:2 (0:0). 3000 глядачів. Суддя В. Онуфер (Ужгород). Голи: Гецко (53, 54).

«КАРПАТИ» — «ЕВІС» — 2:0 (1:0). 3000 глядачів. Суддя С. Сельменський (Ужгород). Голи: Ковалюк (20), Бенько (88, з пенальті).

«ТОРПЕДО» — «МЕТАЛУРГ» — 3:0 (1:0). 2500 глядачів. Суддя В. Шевченко (Київ). Голи: Р. Бондаренко (8), Лютий (69), Заєць (71, з пенальті). Попереджені: Зубков, Дудник — у «Металурга», О. Бондаренко, Лютий — у «Торпедо». На 38-й хвилині Дудник («Металург») видалений з поля.

«ШАХТАР» — «ТАВРІЯ» — 0:0. 4300 глядачів. Суддя І. Хіблін (Хмельницький). Попереджені: Колесов, Волков — у «Таврії», Попов — у «Шахтаря».

«НИВА» Вц. — «КРЕМІНЬ» — 4:2 (2:2). 4800 глядачів. Суддя М. Сидор (Львів). Голи: Косовський (9, з пенальті, 71), Зубчук (35), Шубін (68) — у господарів, І. Карпонай (10), Жабченко (26) — у гостей.

	В	Н	П	М	О
Таврія	11	6	1	30—9	28
Шахтар	10	6	2	31—10	26
Чорноморець	9	7	2	30—12	25
Торпедо	6	7	5	21—16	19
Металург	6	6	6	20—19	18
Карпати	5	6	7	15—18	16
Кремінь	4	8	5	17—23	16
Нива Вц.	5	4	9	18—33	14
Евіс	3	4	11	12—29	10
Темп	2	4	12	9—34	8

Група «Б».

«НАФТОВИК» — «ДИНАМО» — 1:3 (0:2). 3000 глядачів. Суддя Л. Баазикін (Харків). Голи: Грачов (74) — у господарів; Грицина (11, 22, 70) — у гостей. Попереджений А. Ермак.

«МЕТАЛІСТ» — СК «ОДЕСА» — 0:2 (0:1). 2000 глядачів. Суддя В. Мельничук (Сімферополь). Голи: Парахневич (34), Дем'яненко (87, з пенальті). На 42-й хвилині Хомуха і на 74-й хвилині Аджоєв не реалізували пенальті. Попереджені Призетко («Металіст»), Дем'яненко (СК «Одеса»).

«ВОЛИНЬ» — «БУКОВИНА» — 2:0 (0:0). 4500 глядачів. Суддя І. Яремчук (Київ). Голи: Федюкоа (75), Топчієв (86). Попереджені: Будник («Буковина») і Топчієв («Волинь») Вилучені з поля Гій (31), Олійник (31) і Будник (80) — всі «Буковина».

«НИВА» Тр. — «ПРИКАРПАТТЯ» — 2:0 (1:0). 7000 глядачів. Суддя Я. Грисьо (Львів). Голи: Фасахов (31), Недоростков (59). Попереджений Ю. Шулятицький («Прикарпаття»).

«ЗОРЯ»-МАЛС — «ДНІПРО» — 1:1 (0:0). 5500 глядачів. Суддя В. Дердо (Іллічівськ). Голи: Багмут (64) — у гостей, Гусейнов (85) — у господарів. На 85-й хвилині Гусейнов не реалізував пенальті. Попереджений Гусейнов.

	В	Н	П	М	О
Динамо	13	4	1	31—13	30
Дніпро	10	3	5	26—15	23
Металіст	8	5	5	21—16	21
Нива Тр.	8	5	5	16—12	21
Волинь	8	2	8	24—21	18
Буковина	7	4	6	17—16	18
«Зоря»-МАЛС	6	5	7	23—23	17
Нафтовик	5	3	10	12—28	13
Прикарпаття	3	6	9	9—18	12
СК «Одеса»	3	1	14	15—32	7

Центральним, звичайно, був матч у Донецьку, де мав визначитися другий фіналіст чемпіонату України. Мабуть вперше у цьому сезоні донецький стадіон зібрав більш як чотири тисячі глядачів, але навіть вони не зуміли надихнути «Шахтар» на перемогу. «Таврія» своє завдання виконала і в неділю у Львові боротиметься за «золото» з київським «Динамо».

А квитки до Запоріжжя, де розігруватиметься у суботу «бронза», замовили футболісти «Дніпра» і «Шахтаря».

В останньому турі чемпіонату прохідних матчів не було. І навіть футболісти СК «Одеса» вирішили на прощання грюкнути дверима вищої ліги. Здивувала велика кількість видалень з поля. Ну а футболісти «Буковини» встановили своєрідний рекорд правопорушень на полі. Звичайно, чемпіонат України це не прикрашає.

Разом із командою СК «Одеса» вищу лігу мають покинути вінницька «Нива», «Евіс», «Темп», «Нафтовик» і «Прикарпаття».

Ось такі попередні підсумки першого національного чемпіонату. Більш детальний аналіз можна буде зробити після 21 червня, коли визначаться призери. Ми маємо намір надати слово тренерам, футболістам, суддям і працівникам Федерації футболу України.

Перехідна ліга

«ЛИСОНЯ» СХОДИТЬ З ДИСТАНЦІЇ?

У середу команди, що виступають у перехідній лізі, провели матчі 15-го туру. У групі «А» зафіксовано такі результати: «Газовик» — «Андезит» — 1:1, «Зірка» — «Промінь» — 1:1, «Олімпік» — Електрон» — 1:1. Команда Лисоня» на матч з «Явором» Краснопілля не з'явилась. Група «Б»: «Море» — «Меліоратор» — 0:1, «Антрацит» — Дружба» —2:3, «Прометей»— Титан» — 0:0, «Бажановець» - «Гірник» — 2:0.

У групі «А» лідерство зберігають «Зірка», «Газовик» і «Явір», у яких по 17 очок, у «Дністра» — 15. За неявку на матч «Лисоні» зараховано поразка і до активу «Явора» додалося ще два очки. Футболісти з Бережан, мабуть, образилися на Федерацію футболу України, яка дискваліфікувала гравців «Лисоні» Гараса та Вальківа до кінця чемпіонату, оштрафувала команду на 20 тисяч карбованців, а місцевий стадіон дискваліфікувала на дві гри за неподобства, вчинені її гравцями під час і після матчу з хустським «Андезитом» 3 червня.

У групі «Б» лідирує «Бажановець» з 18 очками. «Титан» і «Дружба» мають по 17 очок, «Меліоратор» — 15.

Матчі 16-го туру відбудуться 21 червня.

Сергій ЯРОСЛАВОВ.

І ЦЕ—ДЕМОКРАТІЯ?

АБО Ж КОМЕДІЯ У ВАТУТІНСЬКОМУ РАЙОНІ КИЄВА З ОБРАННЯМ ГОЛОВИ РАДИ САМОВРЯДУВАННЯ

ПОЧНЕМО з того, чим мали б закінчити статтю, а конкретніше — з неприємної, в першу чергу для керівництва Ватутінської райради м. Києва, в присутності якого вона відбувалася, події.

Нею стали збори мешканців мікрорайону Водопарк (Лісний масив), що планувалися на кінець травня. Та хіба це, зрештою, були збори? Не вирішивши питання, заслухати яке мали намір, обурені мешканці демонстративно залишили зал. Навіть не зважили на те, що вів збори депутат Київської міської Ради В. Базилевич і що в президії сиділи почесні гості — новообраний голова Ватутінської райради О. Красін, заступник представника Президента по Ватутінському району Т. Меліхова, два депутати райради.

Яка ж причина? Що спонукало до такої демонстрації людей? До речі, людей здебільшого літніх, поважних, з палицями в руках, які рідко ходять на подібні зібрання.

Причина одна: несправедливість, порушення елементарних правил ведення шановним депутатом Базилевичем зборів, утискування демократії.

Порядок денний був нав'язаний згори. Учасники зборів не виявили бажання його затвердити. Порушувався регламент промовців, головуючий надавав слово на власний розсуд, на зборах чомусь брали участь в голосуванні ті, що не живуть у мікрорайоні, тощо.

Що ж передувало цій ситуації на зборах, такому високому представництву на них аж до участі депутатів вищого рівня? Були ж це просто збори мешканців мікрорайону, і вони успішно провели б їх самі.

...Восени 1989 року мешканці району обрали раду самоврядування. Обрали під егідою тоді ще Ватутінського райвиконкому з рекомендованих ним же, райвиконкомом, людей. Однак ця рада, за винятком окремих її членів, працювала незадовільно. Жодної ініціативи, жодного бажання діяти по-новому, розвивати демократію. Навпаки — все добре глушилося: не встромляйте, мовляв, носа до чужого проса — і засъ. Відчула це й секретар ради І. Жук. Інженер за фахом, вона виступила з цікавими ідеями, з намаганням зробити щось для людей. Та і в самій раді, і у райвиконкомі підтримки не знаходила. Їй прямо сказали: ви — секретар, ваше діло справно ходити на роботу, займатися діловодством і нічого більше.

Коли ж Інна Іванівна не згодилася з такою роллю і на ділі довела, що здатна на більше, жінка-ініціатор стала більмом на оці, небажаною і незручною.

На неї влаштовували гоніння, зводили наклепи, її паплюжили, щоб позбутися, звільнити з роботи небажану людину. Цьому, хоч як прикро, сприяли відповідальні працівники райвиконкому.

Проте енергійна, ініціативна жінка, незважаючи ні на що, продовжувала працювати так, як їй веліла совість. І — боротися. Наприклад, проти незаконного спорудження житлового будинку на території мікрорайону, облаштування деяких автостоянок, через які довелося б знищувати зелені насадження. Оскільки все це робилося з дозволу райвиконкому, вона виступала і проти його окремих рішень. Писала у причетні до цього відомства, комісії, скаржилась на беззаконня. Зрештою, двічі виступила на цю тему в газеті «Голос України», у якій покритикувала і свою раду самоврядування за її пасивність, і районне начальство, зокрема тодішнього голову райради А. Мокроусова.

Про її активну працю, вміння бути корисною людям розповіла газета Київради «Хрещатик», і це ще більше роздратувало і голову ради самоврядування Р. Зубко, і керівництво райвиконкому, оскільки в статті вказувалось на їхні недоліки.

Конфлікт між І. Жук та начальством не згасав, навпаки — посилювався. Тоді за свого секретаря ради заступилася демократично настроєна громадськість мешканців мікрорайону. Та це ще більше підлило масла у вогонь.

Наприкінці березня голова ради Р. Зубко, отримавши в іншому мікрорайоні квартиру, перейшла на роботу в ЖЕК і склала із себе повноваження голови. Постало питання — кому передати керівництво?

Вибір людей упав на секретаря І. Жук. Та де там! Порадившись у райраді, Р. Зубко збирає п'ять потрібних членів комітету (з одинадцяти!), передає «владу» одному із своїх заступників (на громадських засадах) В. Юшкевичу, який навіть на засідання ради раніше не ходив. Зрозуміло, що районному начальству потрібна була тиха, зговірлива людина.

Обуренню мешканців мікрорайону не було меж. 13 квітня вони збираються на збори, висловлюють з приводу цього свій протест, недовіру старій раді і одноголосно обирають її головою І. Жук.

З протоколом цих зборів делегація мікрорайону прибула до Ватутінської райради та райвиконкому, щоб довести своє рішення до відома керівництва. Але заступник голови райради Т. Меліхова й чути не хотіла. А інший заступник голови райвиконкому — В. Жуков пішов ще далі. Коли І. Жук зайшла до нього на нараду голів і секретарів рад самоврядування, він грубо, ображаючи, вигнав і сказав, що її сюди не запрошували.

Чи ж не «демократ» Володимир Андрійович! Одразу видно школу тоталітарно-партійного керівництва. Чи не за ці «якості» вже представник Президента по Ватутінському району А. Мокроусов рекомендував його нещодавно своїм першим заступником.

Наступного дня мешканці мікрорайону знову збираються на збори, вдруге приймають рішення: призначення головою ради самоврядування В. Юшкевича юридично неправомірне, обрати головою ради І. Жук. Тут же прийнято звернення до тоді ще голови райради А. Мокроусова, скріплене більш як вісімдесятьма підписами, з проханням підтримати волю народу, не відбирати в людей права обирати до органів свого самоврядування кого хочуть.

У відповідь у райраді та виконкомі придумали новий хід: зібрати стару раду самоврядування і на її закритому засіданні вирішити питання про голову, тобто про обрання В. Юшкевича.

Однак і цей «номер не проходить». Рада й цього разу не зібралася навіть у половинному складі. А тут ще прийшла велика група мешканців мікрорайону і висловила з приводу такого засідання рішучий протест: від кого, мовляв, закривається, панове керівники і народні депутати?

Чутка про комедійний фарс із закритим засіданням ради самоврядування хутко облетіла мікрорайон, і 24 квітня його мешканці втретє збираються на збори, засуджують дії керівництва райвиконкому і втретє ухвалюють: головою ради самоврядування обрати І. Жук і звернутися з протестом проти ігнорування виконкомом волевиявлення мешканців мікрорайону до представника Президента по Ватутінському району А. Мокроусова.

Але шановний Анатолій Олексійович на звертання мешканців не реагує, зате ще активнішу реакцію на прояв демократії з боку громадськості Водопарку проявляє Т. Меліхова. Вона створює депутатську групу з лояльних, «своїх» депутатів на чолі з В. Базилевичем і починає готувати нові збори мешканців мікрорайону, щоб провести все-таки свою лінію, тобто обрати нову раду самоврядування, проте аби без І. Жук.

І ось збори, про які мовилося на початку статті. Зійшлося на них понад двісті п'ятдесят чоловік. Та коли побачили таке представництво в президії, почули, куди хоче повернути збори головуючий В. Базилевич, більшість з них — на знак протесту — покинула зал.

Неприваблива історія. Міцно ще сидить у свідомості керівників Ватутінської райради ота стара, адміністративно-партійна зверхність: наша воля — закон для народу. Пристосувалися до часу, але діють по-старому, завчено: хто сказав — демократія? Демократія — це ми!

Помиляєтесь, добродії! Гірко помиляєтесь!

..Коли ця стаття була підготовлена до друку, нам стало відомо: незважаючи на четверті підряд збори мешканців мікрорайону, на яких вони одностайно ухвалили обрати головою ради самоврядування І. Жук, всупереч їх волі, і демократії як такій, відбулося засідання ... старої ради (мабуть же, не без згоди райради), яка для того ж і зібрана, терміново обрала голову й секретаря ради мікрорайону. Ними стали депутати райради В. Прокопець, М. Таран. До речі, обидва до обрання, як то кажуть, і палець об палець не вдарили, щоб якось вплинути на поліпшення роботи, на нездорову в ній атмосферу. на захист І. Жук. Навпаки, В. Прокопець сам брав участь в інтригах проти неї. І ось тепер ці люди очолили раду.

Керівництво Ватутінської райради сприйняло таке «мудре» вирішення питання схвально. Як же! Рада зміцнилася двома її депутатами. Знай, мовляв, наших! Які там збори мешканців! Мало чого вони хочуть!

А як же з Інною Іванівною Жук?

А ніяк! Її вміло позбулися, вона залишилася без роботи.

І. КИРІЙ, Г. СМОЛЕВИЧ, Є. СИМАКОВА.

ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ І ДИПЛОМ ПРАВОЗНАВЦЯ

Як відомо, незнання законів не звільняє від відповідальності. Крім десяти біблейських заповідей, які так чи інакше кожна людина ще змалечку засвоює, існує багато законів, знання яких необхідне сучасній людині, яка виходить у світ, щоб зробити своє життя якомога насиченішим.

Як же молодій людині засвоювати ці закони? Іншого способу, крім навчання, поки що ніхто не придумав. Не вдаватися ж, скажімо, до методу спроб і помилок, бо так і життя не вистачить, щоб дію усіх законів випробувати на собі. Отже знання. Як і де їх може здобути молодь? У школах, ПТУ, вузах. У цьому зв'язку було принаймні дивно, коли колишній Держкомітет СРСР разом з Міністерством освіти України намагалися ліквідувати у школах і ПТУ курс «Основи держави і права», не проводити у 1992 році олімпіад юних правознавців. Лише активна і принципова позиція Української асоціації викладачів права не дозволила цього зробити. Навпаки, ми доклали усіх зусиль, щоб значно збільшити обсяги викладання правової дисципліни. Крім того, вже нинішнього року у Миколаєві було проведено всеукраїнську олімпіаду юних правознавців. Завдання, які виконували її учасники, стосувалися питань розподілу влад, кримінального трудового законодавства тощо. Цей захід, переконаний, підвищив інтерес молоді до правової освіти і виявив, врешті, учнів, які в перспективі можуть вдосконалювати свої знання у вузах, на правових факультетах.

У цьому ж плані заслуговує на увагу досвід київської школи № 157, де створено ліцейний юридичний клас. Заняття в ньому ведуть викладачі, починаючи з кандидатів юридичних наук. Обсяг курсу 340 годин. введено також спеціалізовані курси і практичні заняття.

Однак немає впевненості у тому, що молоді люди, які мають намір здобути міцні знання з права у вузах, одержать справді грунтовну освіту. Саме ця проблема стала предметом обговорення науково-практичної конференції, що проходить на базі Луганського машинобудівного інституту. Її тема — «Законодавство України — основа правового виховання студентської та учнівської молоді».

Адже аналіз навчальних планів, приміром, економічних вузів свідчить, що правознавство в них намагаються викладати за скороченою програмою. Виправдати це аж ніяк неможливо на фоні тих економічних радикальних перетворень, що відбуваються нині в Україні.

Враховуючи це, Українська асоціація викладачів права організувала видання збірки «Нові закони України». Вийшов у світ його перший випуск. Однак парадоксально те, що із 160 вузів України збірник «Нові закони України» замовили лише 50. Як виявилося, багато з учбових закладів республіки ще й досі користуються застарілими підручниками, студіюють застарілі законодавчі акти, вже не чинні норми права. Так, скажімо, вчать право у вузах Вінниці.

Особливо гострою нині є проблема спеціальної підготовки викладачів права для роботи у неюридичних закладах. Адже крім деяких педагогічних вузів, підготовкою викладачів права у школах, технікумах, вузах не займаються ніде. Для їх стажування, на мою думку, було б доцільно створювати міжвузівські правові кафедри. Про ефективність такого шляху свідчить досвід такої кафедри на базі Луганського машинобудівного інституту. Крім того, з метою підвищення кваліфікації викладачів Українська асоціація викладачів права планує організувати постійно діючі семінари і поновити роботу спеціального інституту підвищення кваліфікації.

Перебудова правового навчання вимагає також розробки нових типових програм, які б відображали основний зміст нових законодавчих актів України. Така типова програма має бути єдиною для всіх вузів, незалежно від їх профілю. А специфіка підготовки конкретних фахівців має знайти своє відображення у програмах відповідних спецкурсів. В усій цій роботі найактивнішу участь мають взяти регіональні відділення Асоціації викладачів права.

Віталій ОПРИШКО,
доктор юридичних наук, академік Академії інженерних наук, голова Ради Української асоціації викладачів права.

У постійних комісіях

ДО ГРОМАДСЬКОСТІ—ПО ДОПОМОГУ

Рівень цивілізованості суспільства, стверджував філософ, визначається його ставленням до жінки. Наївний чоловік, він думав таким чином спонукати людство переглянути своє ставлення до жінки у сферах, де вона ще пригноблена.

З 10,5 мільйона жінок, зайнятих у суспільному виробництві України, більша частина працює там, де важко і небезпечно, де використовується некваліфікована праця. Про побут і говорити немає сенсу — він висмоктує з жінок останні сили. За всього того держава зовсім не дбає про оздоровлення жінок. За 80-ті роки ішемічна хвороба стала зустрічатися вдвічі частіше, ускладнення пологів — у п'ять разів... Хворі жінки приводять у світ хворих дітей. Цифри новонароджених з фізичними й розумовими вадами жахають. Загальне ж число новонароджених зменшується. З майже 8 мільйонів сімей, які мають дітей, кожна друга обмежилася однією дитиною. Ще трошки — і акушерки боротимуться за право приймати пологи — так зменшується їх кількість. І в кого повернеться язик засуджувати жінку, яка відмовляється мати другу, а тим більше третю дитину?

Демографічна криза — це факт, але в коридорах влади не видно хвилювання. Починаючи з 1990 року Комісія Верховної Ради у справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства безперервно виступає з пропозиціями щодо удосконалення законодавства, ставить питання про розробку і фінансування програм, спрямованих на соціальний захист материнства й дитинства, але не знаходить розуміння у владних структурах. Голові Комісії Георгію Ходоровському залишається шукати підтримку у громадськості. Цими днями Георгій Іванович провів прес-конференцію, під час якої познайомив присутніх з трагічною ситуацією, яка склалася в Україні. Треба думати, журналісти зроблять свою справу: відразу після конференції представники кількох видань попросили у Ходоровського інтерв'ю з проблем, яких він торкався. Але Боже ж мій, що це за уряд, який тільки під тиском громадської думки спроможний приймати рішення?

Марина ДЯТЛОВА.

Приватизація

ЧОМУ «СМАК» НЕ ДО СМАКУ

Спочатку трохи історії.

— Ідея створення акціонерного товариства «Смак» зародилася років чотири тому, — розповідає його голова Григорій Грищенко. — Провели навчання з людьми, змалювали всі «плюси» й «мінуси», і колектив пристав до пропозиції по-сучасному організувати виробництво. «Скинулись», хто по карбованцю, а хто й по кілька тисяч, викупили частину обладнання і 9 жовтня 1990 року зареєструвались як державно-акціонерне підприємство харчування. Зазначу, що все робилося згідно з чинним на той час законодавством.

Незабаром переваги реорганізації відчули не лише акціонери — а харчують вони дві третини населення Полтави,— а й відвідувачі їдалень, кафе, ресторанів, буфетів. Поліпшилась якість страв, урізноманітнився асортимент меню, покращилась і культура обслуговування. Звісно, це ще була не рожева мрія — сервіс по-німецьки або по-американськи, але хоч щось нове, бодай якась перспектива на крах монопольного коваля «виразки шлунку» — громадського харчування.

Проте такий перебіг подій не влаштовував насамперед обласне управління громадського харчування. Чому, мабуть, пояснювати довго не треба, бо монополія вона на те й монополія, щоб розділяти і володарювати. У бій кинуто все можливе і неможливе: від центру стандартизації та метрології до торгінспекції, міліції, прокуратури, суду. Взялися «за гуж» також і деякі високопоставлені «дяді» з облвиконкому, та вийшов, як кажуть, пшик. Криміналу проти АТ нашкребти не вдалося (хоча нерви його керівникам і попсували), зрештою, трохи відступили чи причаїлися. А з часом і саме управління перепрофілювалося в обласне комерційно-торговельне підприємство харчування.

Отож, по суті, власник «Смаку» вже є — колектив. І як би це кому не подобалось, але це — реальність, за якою стоять люди — професіонали, фахівці своєї справи.

На їхню користь свідчать і економічні показники. Рентабельність підприємства нині становить сім відсотків, коли по системі лише 0,4. На сьогодні «Смак» єдине в місті платоспроможне підприємство. І це в той час, коли лише в січні-лютому міська СЕС буквально задушила акціонерів перевірками — їх було аж 72! Не відстав і відділ цін. Якщо за весь 1991 рік його спеціалісти сюди приходили лише тричі, то за перші три місяці цього року — 14 разів.

— Сьогодні проти нас воює вже міськвиконком, — Г. Грищенко дістає із шухляди новий стос паперів. — Хочуть забрати усю власність, а затим продати її з молотка на аукціоні. Нібито заробити мільйони для дірявого міського бюджету, то ясно. Робиться все під виглядом виконання Указу Президента України «Про комерціалізацію підприємств торгівлі та громадського харчування».

Уточнимо позицію акціонерів. «Смак» створено 9 грудня минулого року. На той час державна власність злилась із власністю акціонерів і стала фактично колективною. А законодавчі акти про мораторій на зміни форм власності до прийняття Закону про приватизацію набрали чинності пізніше.

Розв'язати конфлікт мала б сесія міськради. Але вона ще дужче заплутала клубок, прийнявши рішення про передачу власності ДАП харчування міськвиконкому. Зрозуміло, акціонерів це не влаштовує і вони заявили про свої наміри боротися до кінця.

А який погляд на ці події офіційних осіб?

Мої співрозмовники — заступник голови міськвиконкому Анатолій Федорчук і заступник голови міськради Віталій Покась стверджують, що у ставленні до АТ «Смак» з боку міської влади не вбачають ніякої упередженості і протизаконності.

— І тим більше ніхто не збирається продавати «Смак» з молотка — такого права у нас просто немає. Єдине, що ми просимо від них — передати міськвиконкому балансовий звіт, в якому чітко було б зазначено, яка частка майна належить акціонерам, а яка — державі. Таку вимогу, до речі, поставлено і до інших підприємств міста, які відповідно до законодавчих актів про розмежування державного майна України переходять у власність міськвиконкому. І саме в цьому питанні й не знаходимо розуміння. Натомість наяву позиція силовими методами розв'язати конфлікт.

Як бачимо, позиції конфліктуючих сторін не стільки чіткі, скільки амбіційні. Можливо, тому, що бракує аргументів, спір вирішується в такий базарний спосіб. Ніби й немає державного арбітражу, суду. Зрештою, зрозумів, навіть зустріч обох сторін на «найвищому рівні» змогла б не тільки прояснити ситуацію, зняти напруженість, а й привести до певного консенсусу.

Від офісу АТ «Смак» до мерії навпростець і кілометра не набереться. Але з кожним днем ця відстань дедалі довшає, перетворюючись у глибоку прірву...

Григорій ГРИНЬ,
власний кореспондент «Голосу України»
Полтавська область.

ФОНД ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

ДАЄ МОЖЛИВІСТЬ КОЖНОМУ СТАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ПРИЧЕТНИМ ДО ЗМІЦНЕННЯ УКРАЇНИ

Відповідно до постанови Президії Верховної Ради України «Про Положення про фонд «Державна незалежність України» у Республіканському акціонерному агропромисловому банку «Україна» і Державному експортно-імпортному банку України відкриті рахунки для зарахування коштів, що будуть надходити до фонду «Державна незалежність України».

Фонд призначається для матеріальної підтримки державних програм економічного і соціального розвитку України, відродження та розвитку національної культури, захисту територіальної цілісності держави.

Фонд створюється за рахунок:

пожертвувань і добровільних внесків громадян України, іноземних громадян, організацій, підприємств, фондів і інших юридичних осіб у вигляді грошей як в національній валюті, так і у валюті інших держав;

інших надходжень.

Надходження до фонду зараховуються на розрахунковий рахунок, який відкривається в установах банків, розташованих на території України.

Фонд витрачається за рішенням Президії Верховної Ради України, яка щорічно, за станом на 1 січня, звітує перед вкладниками через пресу про надходження грошей до фонду і їх використання.

Повідомляємо, що кошти для зарахування у фонд «Державна незалежність України» необхідно направляти Управлінню справами Верховної Ради України на:

поточний рахунок № 441446 в ОПЕРУ Республіканського акціонерного комерційного агропромислового банку «Україна» м. Києва, МФО 300034;

валютний рахунок № 700233 у Державному експортно-імпортному банку України м. Києва, МФО 322313.

Співвітчизники! Кожний з вас має можливість засвідчити свою причетність до становлення і зміцнення державної незалежності України.

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ УРЯДУ

Років з п'ятнадцять робляться в Україні серйозні спроби впровадити обчислювальну техніку. Вже змінилося кілька поколінь машин, а особливих успіхів не видно. Можна втішатися відносною інформативною насиченістю хіба що порівняно з колишніми союзними республіками. Від решти цивілізованого світу нас відділяє прірва. Щоб досягти рівня комп'ютеризації провідних держав, треба впродовж двох десятиліть щорічно вкладати в інформатику по сто карбованців на кожного жителя України.

Цю цифру назвала робоча група головних конструкторів автоматизованих систем управління Донецької, Луганської, Одеської та Харківської областей, що під егідою Академії технологічних наук збиралася в Луганську для вироблення концепції національного інформаційного простору. На їхню думку, настав слушний час, щоб зацікавити Президента і уряд реальною можливістю інформаційної підтримки нових адміністрацій у центрі і на місцях з перших днів їхнього існування. Бо щоб керувати, треба знати, а інтуїтивне управління без зворотного зв'язку, без повного банку даних, без аналізу і прогнозування в розхристаній економіці приречене.

Біля мікрофонів у Верховній Раді питання ставиться дещо інакше: що важливіше — побудувати дитсадок чи купити комп'ютер для виконкому? З огляду на повсюдну вбогість, протиставлення, мабуть, не зовсім коректне. Великі стартові затрати без миттєвого ефекту уряд, звісно, не зваблять. Але нарада не просто ставить перед державою проблему, а й шукає шляхи до її розв'язання. Зокрема, пропонується дати фінансовий поштовх хоча б цим чотирьом областям, де процеси регіонального управління зі скрипом, але якось ідуть. Скажімо, через дозвіл на прямий бартер. Це найдешевший шлях. Гра цін на вартості нашої сировини, навіть промислових відходів, значно вигідніша від безплідного очікування централізованих закупівель. При цьому узгодження робіт обійдеться кожній області принаймні в чотири рази дешевше. А потім їхній досвід можна диференційовано поширити на всю Україну. Головне — виробити єдиний методичний стрижень системи, спираючись на який значно продуктивніше запрацює апарат Президента. Адже сьогодні накидає така кількість інформації, яку вже не в змозі переробити апаратними методами жоден апарат.

До того ж на часі повсюдна кадастрова оцінка земель, споруд, комунікацій, без чого немислимі чітка приватизація, обгрунтована податкова система, реальні ціни тощо.

Цей перелік можна продовжувати, але маємо те, що маємо. Сіверськодонецьке виробниче об'єднання «Імпульс» за браком замовлень скорочує виробництво дешевих обчислювальних комплексів. А сповна здійснивши конверсію, ними можна було б «завалити» Україну, обладнати комп'ютерними системами не лише школи, а й дитсадки, не кажучи вже про органи управління.

Сергій СКИБА.

У НАС НА ПОДІЛЛІ

● Слово Представнику Президента

КРАЩЕ ОДИН РАЗ ПОБАЧИТИ

— Євгене Яковичу, ви часто приймаєте різноманітні делегації, гостей з багатьох країн. Сьогодні на Поділлі, вважайте, найчисленніша група гостей — читачі «Голосу України». Отже, представляйте область...

Євген Гусельников, представник Президента України у Хмельницькій області:

— З давнини побутує у нас звичай — приймати дорогих гостей ще біля воріт. І перш ніж запросити до хати, господар знайомить їх із своїм обійстям.

Тож і я коротко розповім про наше обійстя — Хмельниччину. За природно-кліматичними умовами це перлина України. За неї віками точилися запеклі битви. Свідками тих часів стали для нас архітектурні пам'ятки XIII—XVIII століть кращих будівничих різних народів і культур — унікальні турецькі фортифікаційні споруди, чудові палаци і парки польських, литовських і російських вельмож, що ввібрали у себе культуру Сходу і Заходу.

— Хмельниччина — це не тільки край унікальних пам'яток історії, культури, архітектури, чудовий як туристична й курортна зона, а й потужна промислово-аграрна область. Тут діють підприємства електронної, радіо- та електротехнічної промисловості, приладо- та машинобудування. Правда, криза останніх років не обминула і нас. Однак нам вдалося втримати ситуацію в руках, за рахунок конверсії налагодити випуск товарів повсякденного попиту. За останній час, наприклад, налагоджено випуск кольорових малогабаритних телевізорів, стереомагнітол, супутникових антен, пилососів, телефонів, міксерів, електром'ясорубок і т. ін. Виробництво такої продукції зростає.

Які б політичні пристрасті не вирували, але наше селянство не покидало свого святого обов'язку — годувати людей. По більшості показників сільськогосподарської продукції ми не допустили значного спаду. За рахунок розвитку підсобних та селянських господарств так забезпечили себе продукцією, що гості нам заздрять. Зі свого боку обласна державна адміністрація прагне поліпшити життя на селі. Нині завершується прокладання шляхів із твердим покриттям до останніх сіл області, випереджаючими темпами провадиться газифікація, нарощуються потужності сільських будівельних організацій. В останній обласній програмі об'єднано зусилля всіх промислових підприємств на виробництво спеціальних товарів для селян від газоелектроопалювальної апаратури до садового інвентаря. І той факт, що почалася зворотна міграція населення — з міста в село, свідчить про перспективність цієї роботи.

...Писати й говорити про Поділля можна багато. Але, як гласить народна мудрість, краще один раз побачити... Приїжджайте!

На знімках: куточок у Кам'янець-Подільському; будинок у селі Маків.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

● Дороги

ЛЕТЯТЬ ПАЛОМНИКИ В МЕДЖИБІЖ

З усіх куточків планети ось уже кілька років прибувають до Меджибожа, древньої і найнеприступнішої фортеці часів турецької навали, паломники — євреї-хасиди. Тут у 1780 році поховано основоположника хасидизму Ізраїлю Бешта (Баал Шем Тов).

З часом у північних районах Хмельниччини (на той час — південне Полісся) було поховано п'ятьох його учнів і послідовників, видних проповідників хасидизму.

У зв'язку зі зростанням паломницького потоку адміністрація представника Президента у Хмельницькій області розглянула питання про реконструкцію Хмельницького аеропорту і надання йому міжнародного статусу.

● Особистості

ПОКИ ІНШІ СКАРЖАТЬСЯ

Голова колгоспу «Комунар» (нині агрофірма «Проскурів») Іван Рудик набув слави незвичайного господарника. Подейкують навіть, що він незабаром почне будувати в себе космічні кораблі...

Частка істини в тому є. Споруджуючи завод, відкриваючи цехи для промислового виробництва різних побутових товарів, розмножуючи рибу і черв'яків на продаж, він не зупиняється у своїх новаціях. На оздоровчий комплекс він залучив чаклунів — фітотерапевтів, цілителів тощо. Як тільки почали надходити гроші у касу, він одразу взявся за нове діло — шити взуття. Крім цього — створив своє СКБ. Правда, поки що це спеціальне конструкторське бюро літаків не проектує, а тільки житлово-виробничі споруди. Та хто знає, що вигадає він завтра? Он в агрофірмі «закручується» ще одна структура — центр зовнішнього туризму. Коли справи там підуть гаразд, то агрофірмівських автобусів може і не вистачити. І тоді СКБ може видати і якийсь літальний апарат. Але ймовірніше, що літака Рудик може купити. Бо агрофірма має достатньо мільйонів. І в цьому знову-таки заслуга голови.

● Перлини України

САДИБА-МУЗЕЙ ОЖИВАЄ

Після пострілу «Аврори» в Україні було знищено чимало витворів архітектурного мистецтва різних епох. Майже «до основанья» зруйновано «Садибу Самчики», пам'ятку садово-паркового мистецтва XVIII століття. Окремі її ансамблі єдині й неповторні. Саме тому науковці і спеціалісти київського інституту «Укрпроектреставрація» вирішили повернути садибі, що займає майже 20 гектарів землі, первинний вигляд.

На щастя, ряд будівель, що увібрали в себе класичну спадщину будівничих Греції та Риму, вціліб. Привертають, зокрема, увагу ліпні декори Круглої та Червоної парадної заль, стилізовані скульптури левів, «Китайський павільйон» з флюгером, на якому цифра «1814», парадний портал із зображенням двох міфічних богинь, єдина в Україні кімната, розписана за мотивами декору Сходу.

Як стверджують спеціалісти, у практиці паркобудівничого мистецтва немає прикладу, де б так узгоджувалися архітектурні об'єкти і насадження пейзажного (англійського) парку.

● Цілком не таємно

«Букон» розкривається

«Букон» — не спеціальний підрозділ і навіть не кодова назва операції СБУ. Однак про нього знала тільки обмежена кількість людей. А вже щодо специфіки фірми — й поготів.

Сьогодні завіса оборонної таємниці відкрита. Так от, «Букон» — це єдиний в Україні галузевий науково-дослідний інститут з проблем радіоелектроніки. Як засвідчує директор інституту Г. Гордієнко, працює установа досить плідно. Тільки торік 120 винаходів дали економічний ефект у 25 мільйонів карбованців. Причому буконівські розробки мають високу конкурентоспроможність. Скажімо, установка для зварювання і пришивання виводів до катодної і анодної фольги дістала високу оцінку на Ганноверському міжнародному ярмарку.

Крім того, буконівці займаються і фундаментальними дослідженнями. І теж успішно. Це показав, наприклад, недавній виступ кандидата технічних наук А. Вдовіна на Віденському всесвітньому конгресі. На ряд інших міжнародних конференцій також запрошено науковців інституту.

Займаючись проблемами оборонного характеру, «Букон» працює і на конверсію. Виконано декілька термінових замовлень агропромислового комплексу, переробної промисловості, харчовиків, автотранспортників тощо. Серед нових розробок — регулятор частоти склоочищувача, синтезатор автосигналу, телеантена, дитячі іграшки. А нещодавно буконівці вирішили взяти участь у розробці української системи еталонів та мір.

Для повноти інформації додамо: на базі «Букону» діє філіал кафедри радіотехніки академічного вузу. Коротше кажучи, таємничий колись «Букон» розчинив двері і працює в дусі конверсії.

● Будьмо здорові

ЖИВА ВОДА САТАНІВА

На Поділлі ходять легенди про сатанівські води (біля селища Сатанів). Кажуть, їх незвичайні властивості воскрешають людей...

Михайло ВОЙТЮК, начальник управління по мінеральних ресурсах, курортах і туризму обласної державної адміністрації:

— Хмельниччина щедро наділена цілющими водами типу «Нафтуся», «Миргородська», «Боржомі» тощо. Запаси вод типу «Нафтуся» найбагатші у світі. Ними можна лікувати водночас близько 100 тисяч чоловік.

Місцевими мінеральними водами успішно лікують захворювання нирок і печінки, шлунково-кишкового тракту, опорно-рухового апарату, серцево-судинної системи, центральної і периферійної нервової системи.

Що ж до найціннішої з вод — «Нафтусі», для України її значення неоціниме: вона сприяє відновленню функцій кістково-мозкової тканини, ушкодженої радіацією, складу крові опромінених, виводу радіонуклідів.

На базі родовища створено курорт республіканського значення, де вже діють міжколгоспний санаторій «Товтри», санаторій «Збруч» та інші невеликі пансіонати. Але обмежена кількість місць не дає можливості лікувати всіх бажаючих. А тому обласна Рада прийняла спеціальну програму розвитку цієї туристично-курортної зони. Активними спонсорами виступили шахтарські об'єднання Донбасу, нафтовики Тюмені та Воркути, Міністерство внутрішніх справ України, кілька крупних заводів і об'єднань області. Та сатанівський курорт може вийти на світову арену тільки за умови, коли цим зацікавиться Кабінет міністрів України. Тоді джерела даватимуть не тільки воду, а й вільно конвертовану валюту, не кажучи вже про рублі та прив'язані до цього «дерева» купонокарбованці.

Коротко

* Життя нас так «прив'язує» до телевізора, що навіть у відпустці нам кортить бачити не тільки знаменитих футболістів чи артистів, а й за його допомогою бути в курсі життя світу й держави.

Щоб це стало можливо, Хмельницький завод «Катіон» випускає автомобільні малогабаритні телевізори «Електроніка-409» у різних модифікаціях.

* Не так давно політики й журналісти багато говорили про постачання з-за кордону шприців одноразового використання. Та мало хто знає, що Хмельницький завод термопластавтоматів уже тривалий час випускає верстати для виробництва шприців. А голки до них почав виробляти завод тракторних агрегатів.

* За кордоном добре йде продукція виробничого об'єднання «Прігма-прес», зокрема апарат по виробництву цвяхів, штифтів та інших виробів з дроту.

Михайло ВАСИЛАШКО,

власний кореспондент «Голосу України» по Хмельницькій області.

Телефон корпункту в Хмельницькому: 6-78-14.

ДІТИ ЗА ГРАТАМИ

Кажуть, що найбільшим покаранням у дитячій колонії А. Макаренка було прогнати колоніста на всі чотири боки...

Сказав би сьогодні начальник Куряжського виховного трудового закладу (так тепер офіційно вона називається), що проганяє своїх вихованців за злочини, скоєні вже за колючим дротом, — засміяли б його: ну все, поїхала у начальника «крыша»... Так, не ті тепер тут вихованці, не з голодного дитинства...

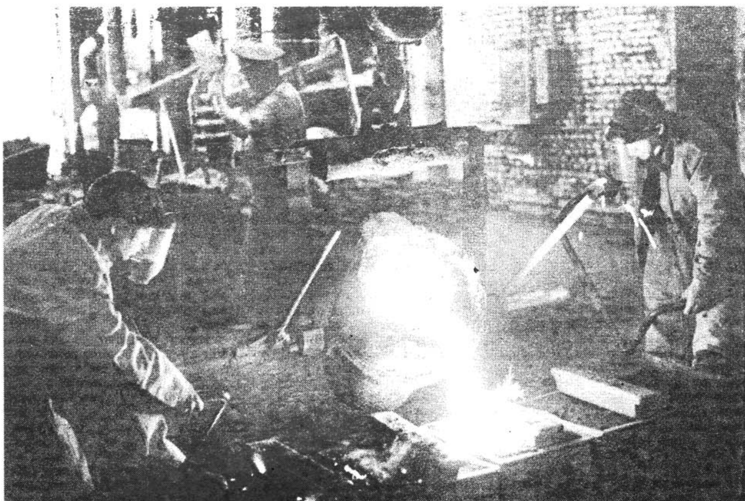
Ось лише деякі цифри і факти, наведені начальником колонії І. Л. Підгорним. Із 514 малолітніх злочинців, що відбувають покарання у дитячій в'язниці (давайте називати речі їх власним ім'ям), 20 скоїли найстрашніший злочин — умисне вбивство, 37 спричинили своїм жертвам важкі тілесні ушкодження, в результаті яких обірвалося людське життя. 128 «сидять» за згвалтування, 74 — за розбій, 137 — за пограбування... Такі-от колоністи, в більшості випадків при живих батьках і не завжди порожніх холодильниках.

...В одного на руці прочитав: «Спасибо же вам, господа коммунисты, за счастливую юность мою». Що ж, можна все пояснити і так, все звалити на більшовицький режим. Але де ж тоді були ми — демократи і гуманісти. З нашими закликами бути милосердними і терпимими до злочинців. А що сказати матерям убитих, покалічених, згвалтованих?.. Важка, не модна нині тема, а обмірковувати її доведеться, якщо ми справді прагнемо бути цивілізованою державою.

Звичайно, не варто надто вже карати злочинця, що кається, бо стане він ще втричі небезпечніший. Ця мудрість перепровірена віками. Але й по голівці гладити цих «нещасних янголят» якось рука не підіймається. Що ж, за все в житті потрібно платити сповна.

Микола КОСИЙ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.
Харківська область.

ПОСОЛ З БАТЬКІВЩИНИ КАЗОК

Представляємо дипломатичний корпус в Україні

З ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Народився в 1943 році. Закінчив університет, за фахом правник. З 1972 року почав працювати в МЗС Данії. Через рік призначений секретарем Посольства Данії у Москві. З 1976 року — завідуючий сектором МЗС Данії. У 1979 році призначений радником Посольства у Варшаві. У 1982 році повернувся до МЗС Данії на посаду завідуючого сектором. З 1987 року — голова секретаріату правління Західноєвропейського співробітництва в галузі високих технологій. У 1988 році — завідуючий сектором, а з 1990 року — завідуючий відділом МЗС Данії.

3 червня 1992 року вручив вірчі грамоти як Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Данія в Україні.

Наш співрозмовник Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Данія в Україні Крістіан ФАБЕР-РОД.

— З якою метою уряд вашої країни відкрив Посольство в Україні?

— Ми вважаємо, що Україна має дуже великі можливості, зокрема могутній сільськогосподарський потенціал. Ця сфера одна з найперспективніших у нашому співробітництві, де ми цілком можемо змагатися у випуску конкурентоспроможної продукції. Ми відчуваємо, що процес реформ в українській економіці триває. І тому наш уряд вирішив відкрити Посольство на вашій землі. Головною його метою є встановлення взаємозв'язку між підприємцями двох держав не тільки в сільському господарстві, а й у таких галузях, як електроніка, телекомунікації, кораблебудування тощо. Хотілося б також бачити Посольство України в Данії, що сприяло б встановленню взаємовигідних зв'язків між двома державами.

— Чи вважаєте ви, що за нинішньої економічної ситуації в Україні можуть виникнути цілком об'єктивні перешкоди нашій співпраці?

— Вирішальне слово нам скажуть підприємці, які, впевнений, знайдуть спільну мову. Найголовніше, на мою думку, надати їм можливість реалізувати спільні інтереси. Я в Україні не перший день і в спілкуванні з людьми зробив висновок, що вони хочуть і готові співпрацювати із зарубіжними партнерами. Це, вважаю, найголовніший критерій, за яким треба оцінювати економічну ситуацію в Україні. Підприємці Данії, зі свого боку, також прагнуть якнайшвидше оцінити власні перспективи на вашому ринку. Але, як то кажуть, підтягнути коня до води легко, а примусити пити неможливо. І тому найголовнішим завданням Посольства і моїм зокрема є підготовка плідного грунту для майбутнього співробітництва. Першим кроком у цьому зв'язку будуть Дні економіки Данії в Україні, які заплановано провести на початку наступного року. Передбачено також організувати культурний обмін, для початку між містами-побратимами Києвом та Оденсе, де, як відомо, народився всесвітньовідомий Ханс Крістіан Андерсен.

— Минув місяць вашого перебування в Києві. Розкажіть, будь ласка, про ваші враження, чим ви займалися в цей час?

— Багато років тому я вже був в Україні. Ще тоді я пересвідчився, що це дуже чарівна країна. Цього разу, бажаючи якнайближче ознайомитися з нею, весь шлях від Копенгагена до Києва я подолав на автомобілі.

Нині, як бачите, поки що я один на все Посольство. Моя родина перебуває на батьківщині. Чекаю на її приїзд до Києва. Увесь час перебування на гостинній українській землі я тісно спілкуюся з колегами, іноді вдається це сумістити з грою в теніс або брідж. Проте переважну більшість часу займаюся підготовкою до відкриття Посольства, до приїзду та влаштування його співробітників.

— Які в цьому зв'язку ваші перспективи?

— Проведена чимала робота. З гордістю можу сказати, що 1 вересня заплановано відкрити Посольство по вулиці Володимирській, 45. Його штат складатиметься із семи співробітників — чотирьох наших і трьох місцевих. У такому складі наша, так би мовити, «стартова команда» і розпочне свою роботу в повному обсязі.

Хочу підкреслити винятково важливість відкриття офісу Посольства для започаткування плідного розвитку наших взаємовідносин на всіх рівнях. Так, наприклад, чимало громадян України цікавляться у мене візами. Я, на превеликий жаль, поки що змушений відсилати їх до нашого дипломатичного представництва у Москві, що вважаю не зовсім нормальним за умови існування незалежної держави Україна з Посольством Данії у столиці. Це лише один з численних факторів, що свідчить про необхідність відкриття Посольства в Києві як шляху до налагодження прямих зв'язків між двома державами.

— Дякуємо за бесіду.

Інтерв'ю провів Артем ПРОХОРЕНКО.

А ЧУТКИ НЕ ПІДТВЕРДИЛИСЯ

У парламентах світу

ПІСЛЯ ДЕСЯТИДЕННИХ КАНІКУЛ ПРОДОВЖИЛА СВОЮ РОБОТУ ВОСЬМА СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ КАЗАХСТАНУ

На другому її етапі обговорюватимуться питання ратифікації угоди про основні принципи й умови взаємовідносин Казахстану й Російської Федерації у галузі видобування, переробки й транспортування нафти й газу. А також документи про узгодження принципи обчислення й сплати податку на добавлену вартість між урядами Російської Федерації й Казахстану. Будуть винесені на сесію проекти Законів «Про імміграцію» й «Про створення Лисаківської вільної економічної зони». Парламентарії вдруге повернуться до обговорення ряду проектів законів, додатків і змін до вже існуючих.

На засіданні Президії Верховної Ради, яке передувало відкриттю другого етапу сесії, обговорювався порядок роботи парламенту. Створені робочі групи по розробці проектів Законів «Про золото», «Про формування й використання фонду перетворення економіки Республіки Казахстан», «Про перехід до поворотної системи фінансування будівництва й реконструкції», а також з підготовки тексту Державного гімну.

У перший день роботи сесії виступив з доповіддю міністр сільського господарства Б. Турсунбеєв. Прозвучав критичний аналіз стану справ у сільськогосподарському секторі. Зокрема, не покращає становище з постачанням населення хлібобулочними виробами. І одним з приводів є те, що врожай минулих років не залишився на території республіки, а був проданий. За словами міністра, хліб — це валюта Казахстану. Що ж до майбутнього врожаю, то показники очікуються вищі за середньорічні. Планується зібрати приблизно 26 мільйонів тонн, засипати в «засіки» — 12 мільйонів тонн. Міністр заявив, що вже сьогодні є багато бажаючих збирати казахстанський хліб.

Вкрай тривожною він назвав ситуацію, коли господарства на корені продали ще не вирощений врожай.

Ситуація у тваринництві теж неблагополучна, хоча оптимізм вселяє те, що в республіці поки що збережено маточне поголів'я і зростає кількість особистої худоби. Дає надію й стан пасовищ. Міністр пообіцяв, що тваринництво Казахстану стабілізується на початку наступного року. Після цього депутати приступили до обговорення доповіді.

Перед будинком Верховної Ради в цей час проходив мітинг. Його передісторія така. П'ятнадцятого червня лідери незареєстрованих партій «Азат» і «Желтоксан» півтори години провели у кабінеті віце-президента Республіки Казахстан Еріка Асанбаєва. Націонал-радикали вимагали створення коаліційного уряду й виведення зі складу Верховної Ради депутатів від компартії. Він на це не погодувався. Проте дозвіл на мітинг партії одержали. Передбачалося провести його на площі біля пам'ятника Чохану Валіханову. Але, зібравшись там, невелика група людей рушила на площу Леніна і провела мітинг вже перед будинком Верховної Ради. Вимоги опозиції — відставка уряду, згортання курсу на ринкову економіку, бо Казахстан до неї не готовий.

Чутки про те, що біля парламенту відбудеться багатотисячна маніфестація опозиції, не підтвердилися.

Тетяна КОСТІНА.

Алма-Ата.

Вісті з прикордоння

У ЛЮБЛІН — ПО ДОСВІД

Нещодавно офіційна делегація з Волині, яку очолював заступник голови обласної державної адміністрації Б. Сорока, на запрошення воєводи Люблінського воєводства А. Ціхоцького взяла участь у зустрічі голів агенцій і фонду регіонального розвитку Польщі, що відбулася в старовинному місті над Віслою — Казимежі. Тут були присутні також і представники аналогічних організацій з Англії, Нідерландів, Шотландії та Ірландії.

У цих країнах фундації регіонального розвитку, які сприяють становленню індивідуального підприємництва, створені давно. В Польщі на цей шлях стали два роки тому. І сьогодні такі організації вже існують у всіх воєводствах. Головна їхня мета — підтримати індивідуальне підприємництво, процеси приватизації, а також реструктуризація ринку праці, створення спільних підприємств, реалізація програм активної боротьби з безробіттям, фінансові послуги для клірингового та бартерного обміну, посередництво тощо.

Член правління Люблінського фонду регіонального розвитку Юзеф Лобоцький розповів, що їхня установа створена в червні 1991 року. Контрольним органом є Рада фундаторів, яка складається з 10 членів, котрі представляють Депозитно-кредитний банк, Промислово-торговельний банк, Банк розвитку експорту, Промислово-торговельну палату, Раду міста Люблина, Міністерство фінансів Польщі. Діяльністю фундації керує Правління у складі трьох чоловік, яке представляє організацію на зовнішньому ринку. При цьому пан Лобоцький зазначив, що його організація хотіла б мати своїх представників у Луцьку, Львові, Тернополі.

Підвищений інтерес до України виявили представники інших країн.

А результатом зустрічі в Казимежі стала згода, що в червні цього року тридцять представників державних та приватних малих підприємств Волині відвідають Люблінський регіон, де ознайомляться з діяльністю фундації регіонального розвитку, місцевими бізнесменами, що сприятиме, зокрема, створенню спільних підприємств.

Б. Сорока і А. Ціхоцький домовилися, що кожен місяць вони будуть обмінюватися інформацією про створення, роботу, перспективи розвитку малих приватних підприємств та організацій Волині й Люблінщини.

Богдан БЕРЕКЕТА, власний кореспондент «Голосу України»

Луцьк — Люблін.

Експрес-новини

Політичні лідери Чехо-Словаччини досягли попередньої домовленості щодо створення нового уряду країни. Але переговори між прем'єр-міністром Клаусом і лідером Словаччини Мечіаром не встановили, чи залишаться дві республіки об'єднаними у федерацію. Клаус і Мечіар мають знову зустрітися сьогодні у словацькій столиці Братиславі.

* * *

Нові сутички в Боснії і Герцеговині поклали край припиненню вогню, що не дало можливості миротворчим силам ООН відкрити аеропорт Сараєво для постачання допомоги мешканцям міста. Представник ООН охарактеризував ці порушення перемир'я — артилерійські обстріли і бої між сербськими та мусульманськими формуваннями — як серйозні.

* * *

Два німецькі заложники, звільнені в Лівані, проходять тепер медичне обстеження в лікарні поблизу Бонна. Ліван висловив надію, що звільнення німецьких громадян відкриє новий розділ в економічному співробітництві з іншими країнами.

* * *

Президент Росії Єльцин відомив у Вашингтоні, що російський уряд знайшов секретний документ, який може прояснити обставини загибелі 1983 році корейського авіалайнера. За словами Єльцина, документ є меморандумом КДБ Центральному Комітетові КПРС, в якому перелічуються інші, надійно сховані документи про катастрофу.

Єльцин також заявив, що не має наміру добиватися скорочення французьких і британських ядерних сил.

* * *

Учора в Нью-Йорку генеральний секретар ООН Галі зустрівся з лідерами грецької та турецької громад Кіпру для обговорення можливості покласти край розділу острова на дві частини, яке сталося 18 років тому. Цього місяця кінчується мандат ООН на перебування на Кіпрі миротворчих сил, чинність якого пролонгується кожні півроку. Об'єднані Нації заявили, що мандат не може пролонгуватися безкінечно.

* * *

В Ірландії вчора відбувся референдум з питання Маастріхтських угод, які передбачають створення європейського політичного та економічного союзу. Висловлюється занепокоєння щодо можливих негативних результатів референдуму у зв'язку з тим, що населення іншої європейської країни — Данії цього місяця уже виступило проти ратифікації названих документів.

* * *

До Делі прибула американська делегація, яка обговорить з керівниками Індії питання, пов'язані із зброєю масового знищення, в тому числі ядерною. Індія наполягає на тому, що її ядерна програма має мирний характер, і відмовляється підписати договір про нерозповсюдження ядерної зброї, заявивши, що він є дискримінаційним щодо неї. Крім того, на переговорах обговорюватимуться американо-індійські розбіжності, які виникли у зв'язку з постачанням до Індії російських ракетних двигунів.

«Гарячі» точки

ДВІ ВЕРСІЇ, ОДНА ВІЙНА

У середині червня знов різко загострився вірмено-азербайджанський конфлікт. Наші власні кореспонденти передають:

Ровшан АЛІЄВ з Баку.

За даними Міністерства оборони й МВС Азербайджану, активізації бойових дій передувала спроба вірменських сил заволодіти двома прикордонними азербайджанськими районами — Газаським і Таузьким. Противнику вдалося захопити й зруйнувати кілька сіл. 7 червня було спалено село Гизил Гаджили Газаського району. Наступними днями вірмени розпочали атаки на Тертерський, Фізулинський, Келбаджарський, Агдамський, Геранбойський й Губадлинський райони.

12 червня азербайджанські сили перейшли у контрнаступ і визволили понад десяток сіл, захоплених вірменською стороною як на кордоні, так і в нагірній частині Карабаху. Вірмени, до речі, зазнали втрат приблизно у дев'ять разів більше, ніж азербайджанська сторона. А це свідчить про те, що нападниками були саме вірмени. У ході бойових дій знищено більш як 500 солдатів противника. Як повідомив прес-центр азербайджанського Міністерства оборони, серед загиблих з вірменського боку виявлено дев'ять трупів чорношкірих найманців.

Азербайджан втратив убитими 60 солдатів, поранено більш як 130. Збитий один винищувач. Нині бойові дії тривають. Найзапекліші бої точаться біля міста Ходжали.

Ара МЕЛІКСЕТЯН з Єревана.

Починаючи з 9 червня азербайджанська національна армія розпочала великомасштабні бойові дії проти Республіки Вірменія. Є численні жертви серед мирного населення. Особливо тривожить вірменську сторону велике скупчення сил противника у Зангеланському районі Азербайджану й Ордубадському районі Нахічевані. Цілком імовірно, азербайджанська армія хоче нанести удар по Мегрінському району Вірменії (тут проходить вірмено-іранський кордон) і відкрити коридор, який з'єднує Нахічевань з Азербайджаном.

Тим часом тривають кровопролитні бої у Карабасі. Азербайджанці повністю захопили Шаумянівський район. У бойових діях вони використовують бронетехніку, ракетні системи залпового вогню, бойові вертольоти, а також винищувачі-бомбардувальники Су-25.

Як повідомили у Міністерстві оборони Вірменії, є неспростовні докази того, що в бойових діях з азербайджанського боку беруть участь найманці слов'янської національності. За одну бойову годину їм сплачують 15 тисяч карбованців. Тривають запеклі бої на кордоні Аскеранського й Мартунинського районів НКР. Обидві сторони зазнають значних втрат.

За законами війни у наступаючих втрати завжди більші, аніж у тих, хто обороняється. Саме цей факт Азербайджан намагається використати, щоб звинуватити Вірменію в агресії. Дійсно, кількість жертв з вірменської сторони обчислюється тисячами. Проте гинуть в основному жінки, старики, діти, а не бійці загонів самооборони й регулярної національної армії.

У сусідів

ПОЧИНАЮТЬ ДОМОВЛЯТИСЯ?

Днями на сесії Верховної Ради Молдови досягнуто угоди про мирне розв'язання конфлікту в Придністров'ї.

Перед цим парламентарії розглянули два проекти згаданого документа: один підготувала змішана парламентська комісія, другий — депутати зі східних районів країни. Слід відзначити, що останній більше стосувався механізмів роз'єднання протиборствуючих сторін та виведення військ із Придністров'я. На відміну від нього проект, запропонований змішаною комісією, включав і політичні проблеми, без розв'язання яких неможливо зупинити кровопролиття в регіоні.

Під час обговорення проектів незгоду викликали два пункти угоди. Пункт 10, в якому йдеться про відновлення законних структур влади на Лівобережжі та створення умов для їх нормальної роботи, а також пункт 12 — про відновлення на території республіки єдиного народногосподарського комплексу. За ці пункти лівобережні депутати спершу відмовились голосувати. Тільки після наполегливих закликів Президента Снєгура та інших парламентаріїв вони були прийняті.

Хочеться сподіватися, що угода, котру Мірча Снєгур назвав історичною, набере чинності. Вона передбачає припинення вогню, роз'єднання військ, а також негайне роззброєння незаконних формувань. Крім того, у ній говориться про повернення біженців у місця їх постійного проживання та про нові вибори, що мають пройти на всій території Молдови. Поки що залишився невирішеним тільки пункт про механізм роз'єднання збройних формувань. До цього питання депутати повернуться на черговому засіданні парламенту.

Стала відома і реакція тираспольських властей на цю угоду. Президія Верховної Ради Придністров'я прийняла власну заяву, в якій закликала протиборствуючі сторони припинити воєнні дії. Проте запропоновані молдовським парламентом політичні рішення у Тирасполі відхилили.

Олександр ТОНЯ.

Кишинів.

Фотофакт

Схоже, не таке страшне безробіття, як його малюють нині у засобах масової інформації. Зокрема, завдяки ярмарку вакансій робочих місць та сезонних робіт, що відбувся нещодавно у Санкт-Петербурзі, майже дві тисячі бажаючих попрацювати отримали таку можливість. Більшість із них поїдуть на роботу у колгоспи, радгоспи та будівельні організації Ленінградської області, а також інші регіони Росії. Нове явище у житті російського пролетаріату організувала молодіжна біржа праці разом з санкт-петербурзькою мерією.

На знімку: ярмарок вакансій викликав не менший інтерес, ніж розпродаж імпортних товарів.

Фото ІТАР — ТАРС.

Отакої!

РЕКЕТОВІ — ГРОМАДСЬКУ ПІДТРИМКУ!

Вимагання грошей — ще не привід для притягнення до судової відповідальності. Так вважають декотрі люди в Пянджському районі Таджикистану.

...Чотири місцеві рекетири були схоплені, коли перекладали до своїх кишень 50 тисяч карбованців, отриманих від чергових жертв — братів Коробецьких. Останні збиралися зі своїми сім'ями в далеку дорогу, відслуживши прапорщиками належний строк на прикордонній заставі. «Або гроші, або живі не вийдете за межі Таджикистану»,— поставили їм ультиматум рекетири.

При затриманні зловмисників у них було вилучено гроші, обріз і наркотики. Докази, як то кажуть,— ось вони.

Проте місцевих мешканців це не переконало. Вони зібралися великим натовпом біля будинку райвідділу міліції й зажадали відпустити своїх земляків. І рекетирів... з миром відпустили.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

Власкори повідомляють

Ташкент

ДОПОМОГА АГРАРІЯМ

В Узбекистані підвищені закупівельні ціни на зернові, кокони шовкопряда, каракуль. Крім того, відмінено податок на добавлену вартість усієї сільськогосподарської продукції в розмірі 23,3 мільярда карбованців. «Поки не буде досягнуто паритету між аграрним сектором і промисловістю,— сказав Президент Карімов,— сільське господарство Узбекистану одержуватиме такі пільги».

Зульфія РАСУЛІ.

Що нового!

У МІНІСТЕРСТВІ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Перший заступник начальника Головного штабу ЗС України генерал-лейтенант Г. Живиця прийняв делегацію канадських парламентаріїв, які перебували у Києві з офіційним візитом. Членів делегації цікавило те, якими будуть Збройні Сили України, як вирішуватимуться соціальні проблеми військовослужбовців.

Відповідаючи на численні запитання гостей з Канади, генерал-лейтенант Г. Живиця ознайомив їх з тим, як втілюватиметься в життя урядова програма забезпечення військовослужбовців житлом. У ході тривалої розмови порушувалися проблеми ядерної зброї й без'ядерного статусу нашої держави. Йшлося й про внесок військовослужбовців у ліквідацію наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

* * *

У Лондоні, в Королівському інституті об'єднаних сил Великобританії відбувся семінар «Демократичне проведення оборонної політики». На семінар прибули представники військових відомств незалежних держав Співдружності, а також Болгарії, Чехо-Словаччини, Польщі, Румунії, Прибалтики.

Україну на семінарі представляв Г. Живиця. У ході зустрічей з державним секретарем Великобританії з оборони паном М. Ріфкіндом, міністром Збройних Сил паном А. Хамільтоном, начальником генерального штабу генералом Г. Інджем він поінформував співбесідників про процеси будівництва Збройних Сил України, виклав позицію Міністерства оборони України з питань, які стосуються проблем довкола Криму й Придністров'я.

Англійська сторона висловила занепокоєність напруженістю у відносинах між Україною й Росією й надію, що всі протиріччя будуть розв'язані політичними методами. Велику зацікавленість викликали кадрові питання, зокрема працевлаштування офіцерів, які прибувають в Україну з держав Співдружності й Західної групи військ.

Внаслідок роботи української делегації намітилися перспективи співробітництва між військовими відомствами України й Великобританії.

* * *

У Києві гостювала військова делегація Великобританії. У ході триденного робочого візиту директор Королівського центру стратегічних досліджень пан А. Александр і відповідальний радник Міністерства закордонних справ Великобританії пан П. Тіпл мали можливість відвідати Академію ППО, побували у Київському вищому інженерному авіаційному училищі. Крім того, відбулися зустрічі з представниками Комісії Верховної Ради України з питань оборони й державної безпеки, а також з керівництвом і провідними спеціалістами Центру оперативно-стратегічних досліджень Міністерства оборони України.

Праведники

Українська автокефальна православна церква з самого початку свого існування наразилася на опір з боку офіційної влади, а Священний Синод Руської православної церкви не визнавав богослужіння українською мовою і вважав це гріхом. Голосом волаючого в пустелі звучали прекрасні слова митрополита Липківського: «Священною мовою треба вважати кожну мову вже хоча б тому, що кожна мова — дар Божий, дар найкращий і завершений».

МИТРОПОЛИТ-МУЧЕНИ

«Мало якому народові в світі доводилося переживати трагічнішу, нещаснішу долю, ніж та, що зазнав за своє історичне життя народ український». Так написав у передмові до четвертого видання своєї книги «Історія українського письменства» академік Сергій Єфремов. Ще не одному поколінню істориків доведеться добре попрацювати над висвітленням трагічних сторінок нашої історії. Адже не маємо права забувати жодного імені, принесеного в жертву кровожерливій тоталітарній системі...

ПЕРЕД мене на столі лежить тоненька тека. Це справа № 49329 по звинуваченню колишнього митрополита Київського і всієї України Липківського Василя Костянтиновича за статтею 54 п. 11 Кримінального кодексу УРСР як «активного учасника антирадянської фашистської організації українських церковників».

Митрополитом В. Липківський став на Великому Церковному Соборі Української автокефальної православної церкви у жовтні 1921 року. Відбулося це у храмі Святої Софії в Києві. До речі, тоді ж на Соборі було ухвалено постанову про запровадження української мови в усі богослужіння, що мало надзвичайно велике значення для подальшого становлення УАПЦ. Однак з самого початку свого існування автокефальна церква наразилася на опір з боку офіційної влади, а Священний Синод Руської православної церкви не визнавав богослужіння українською мовою і вважав це гріхом. Голосом волаючого в пустелі звучали прекрасні слова митрополита Липківського: «Священною мовою треба вважати кожну мову вже хоча б тому, що кожна мова — дар Божий, дар найкращий і завершений».

Незважаючи на протистояння, вже на кінець 1926 року в УАПЦ діяло більш як 30 єпископів і близько 3 тисяч священиків, служби Божі всюди правилися українською мовою, було відроджено національні обряди. Звичайно, такий стан справ не влаштовував московських і місцевих можновладців. Було зроблено все, щоб підірвати авторитет УАПЦ і домогтися її ліквідації. Церкву звинуватили у зв'язках зі «Спілкою визволення України» (справу про СВУ сфабрикувало ДПУ в 1929 році), навісили на неї ярлики націоналістичної і контрреволюційної. Закривали українські церкви і монастирі, більшість з них після цього просто зруйнували. Наприклад, тільки за березень-травень 1936 року рішенням Політбюро ЦК КП(б)У було санкціоновано розбирання на цеглу «для потреб міського будівництва» раніше закритих Десятинної церкви з гробницями святого Володимира і святої Ольги, Братського монастиря на Подолі, історія якого пов'язана з гетьманами Петром Сагайдачним, Іваном Мазепою, митрополитом Петром Могилою, церкви Святого Миколи, збудованої у 1809 році. По-варварському зруйнували і пограбували також церкву Святих Петра і Павла на Подолі, Військово-Миколаївський собор, виверщений гетьманом Мазепою, Золотоверхий Михайлівський монастир з унікальними фресками XII століття, зведений в XI столітті князем Святополком на схилах Дніпра, Стрітенську церкву на Львівській площі, Успенський собор на Подолі, збудований у XII столітті, та інші. І все це тільки у Києві за якихось два роки! Чорну справу розгрому УАПЦ довершив «караючий меч революції»: були розстріляні і загинули в таборах 34 її єпископи, близько двох тисяч священиків і інших церковнослужителів. Серед них — єпископи Юрій Міхновський, Володимир Самборський, Микола Борецький (став митрополитом УАПЦ в 1927 році), Микола Карабіневич, Юхим Калішевський, священики Василь Шлома, Федір Гриценко, Олександр Потієнко.

Кинули за грати Лук'янівки і 73-річного митрополита Липківського. Його заарештували 22 жовтня 1937 року без санкції прокурора і ордера на арешт. Все це оформили пізніше. Так, постанову про арешт оперуповноважений 4-го відділу УДБ НКВС УРСР лейтенант держбезпеки Гольдфарб виніс тільки 27 жовтня. Того ж дня арешт митрополита санкціонував тимчасово виконуючий обов'язки начальника відділу у спецсправах Прокуратури УРСР Аудрінг. Сам же ордер за № 923 і підписом заступника наркома внутрішніх справ України майора держбезпеки М. Степанова був виписаний на ім'я співробітника НКВС Гакмана лише 29 жовтня. А наступного дня на квартирі Липківського в Олександрівській слободі по Дачній вулиці, 18 відбувся обшук. Не знайшли жодних доказів антирадянської діяльності митрополита, зате вилучили чимало коштовностей, що, схоже, більше цікавило енкаведистів. Золоті годинники, срібні ложки, золоті і срібні монети, срібні хрести, золота брошка, срібне портмоне навіки щезли в канцеляріях НКВС.

Перший і останній запротокольований допит заарештованого слідчий Гольдфарб провів уночі 22 жовтня 1937 року. В справі це 9 машинописних листків, на кожному з яких стоїть підпис: В. Липківський. Ось лише кілька фрагментів з цього протоколу.

Запитання. Слідство встановило, що ви є керівником антирадянської фашистської організації українських церковників. Розкажіть слідству, коли і за яких обставин вами була створена організація?

Відповідь. Ніякої антирадянської організації я не створював, і якщо така організація була, то я в ній участі не брав.

Запитання. Наявність антирадянської організації церковників і ваша керівна роль у ній слідством з повною очевидністю встановлена, заарештовані НКВС ваші спільники повністю розповіли про це слідству, подальша ваша затятість безглузда. Пропоную вам дати відверті показання з цього питання.

Відповідь. Все-таки я всяку свою участь в антирадянській організації заперечую.

Далі Гольдфарб цитував митрополиту показання заарештованих раніше єпископів Володимира Самборського та Юрія Міхновського, які викривали Липківського як організатора і керівника української фашистської організації церковників. Юрій Міхновський на допиті 20 липня 1937 року, зокрема, показав: «Липківський указав нам на необхідність створення націоналістичної фашистської організації, яка поставила б собі за мету повалення Радянської влади і встановлення самостійної української держави фашистського типу... Ідейним керівником організації і її натхненником залишався Липківський, який направляв нашу роботу...»

Слідчий вимагав підтвердити ці показання. А ось якою була відповідь Василя Костянтиновича: «Зачитані мені показання Самборського і Міхновського я не підтверджую і повторюю, що ні в якій антирадянській організації церковників я участі не брав. Що стосується кампанії за відновлення української церкви, то з цього питання можу показати таке: в січні 1937 року до мене прийшли Міхновський Юрій і Жук Данило (розстріляний у 1937 році.— **В. Р.**) і розповіли, що вони подали прохання про відкриття української церкви і зібрали майже 160 підписів віруючих, які бажали відкрити церкву...

20 березня 1937 року мене відвідав Міхновський. Розмова у нас була на тему про те, що у зв'язку з прийнятою новою Конституцією у нас вже буде підстава і можливість вимагати відкриття української церкви (остання українська церква була закрита у Києві в кінці 1935 року.— **В. Р.**).

На початку квітня 1937 року до мене знову з'явився Жук і сказав, що він звертається до мене як організатора української церкви за вказівками, як відповідати на численні запитання організаційного і принципового роду, які йому ставлять у радянських органах, а саме: які принципи церкви, яку ми хочемо відкрити, чому ми не можемо молитися у слов'янській церкві, як ми збираємося назвати нашу церкву, хто буде митрополитом тощо.

Я на папірці написав йому відповіді на всі ці запитання.

Ніяких інших розмов за цих відвідин у мене з ними не було. Нічого антидержавного я у своїх порадах, викладених вище, не знаходжу».

Цитуємо протокол допиту далі.

Запитання. Ми стоїмо на нашій точці зору: радянська Конституція дозволяє вільно відправляти релігійні обряди, але не допускає релігійної або тим паче антирадянської агітації. Збирання підписів за відкриття української церкви, безумовно, супроводжувалося релігійною і націоналістичною агітацією. В результаті ваших вказівок було зібрано близько 1500 підписів. Отже, релігійна і націоналістична агітація проводилась у широких масштабах за прямими вашими вказівками. Ви повинні визнати, що ця ваша діяльність мала антидержавний характер.

Відповідь. Коли я радив подати прохання з підписами віруючих, я не усвідомлював, що це незаконно.

Запитання. За даними слідства ви брали активну участь у ліквідованій органами влади в 1929—1930 роках контрреволюційній організації СВУ. Ви це визнаєте?

Відповідь. Не визнаю і про саму цю організацію дізнався тільки з газет.

Стійкість, з якою стара людина категорично відкидала всі звинувачення, все більше дратувала Гольдфарба. Він знову і знову зачитував показання заарештованих раніше діячів церкви, якими, безперечно (звичайно ж, на думку слідчого), викривалася контрреволюційна діяльність Липківського, його тісні зв'язки з СВУ, розкривалася злочинна діяльність УАПЦ. «Історично доведено (?), що українська автокефальна церква,— гарячкував Гольдфарб, була організована виключно з метою створення легальної бази для антирадянської діяльності націоналістичних елементів, що групувалися навколо церкви. Ви як керівник церкви і націоналіст брали активну участь в антирадянській роботі». А у відповідь спокійно лунало: «Свою участь в активній антирадянській діяльності категорично заперечую. Але визнаю, що як людина старого виховання я не стою на радянській платформі». І тоді лейтенант держбезпеки виклав останній козир: зв'язок із закордоном.

Запитання. Слідством встановлено, що ви як керівник української фашистської організації церковників підтримували зв'язок із закордонними антирадянськими організаціями, а також німецьким консульством у Києві, від яких отримували вказівки з антирадянської роботи. Ви це підтверджуєте?

Відповідь. Абсолютно заперечую...

Запитання. Слідством встановлено, що ви командирували за кордон архієпископа Теодоровича для зв'язку з українськими церковниками, що знаходяться в еміграції. Розкажіть, у чому полягає ваш подальший зв'язок з Теодоровичем?

Відповідь. У 1922 році мною був посланий за кордон архієпископ Теодорович для керування українськими церквами Америки і Канади, які підлягали мені. Поки я був митрополитом, я підтримував зв'язок з Теодоровичем виключно з церковних питань. Крім того, я до останнього часу, вже не будучи митрополитом, підтримував зв'язок з українським священиком Маєвським, який виїхав у 1928 році до Канади. Я йому посилав церковні книги, ноти, проповіді спеціально для цього складені мною, а також вказівки організаційного характеру по керівництву церквою. Від нього разів три-чотири на рік отримував по 10 доларів. У вересні 1937 року я отримав від Маєвського запрошення приїхати до Канади для керівництва українськими церквами як митрополит. Одночасно він мені вислав 49 доларів через банк на закордонний паспорт. Я, внаслідок похилого віку, відмовився поїхати, відповівши, що не можу здійснити таку далеку подорож, і гроші відіслав назад.

Так і не добившись від Липківського потрібних зізнань, Гольдфарб змушений був припинити допит. Не думаю, що це був єдиний допит митрополита. Мабуть і інші закінчилися також безрезультатно і, окрім запереченої участі в антирадянській діяльності, від 73-річного старця слідчий нічого більше не почув. Проте це абсолютно не вплинуло на кінцевий результат справи, бо доля таких, як Липківський, була вирішена ще заздалегідь у кремлівських кабінетах. Мабуть, мало хто з читачів знає, що згідно з цілком таємним наказом НКВС СРСР № 00484 від 30 липня 1937 року, були затверджені ліміти на 258 тисяч 950 чоловік, які підлягали засудженню за 1-ю (розстріл) і 2-ю (10 років таборів) категоріях. Цим же наказом на місцях створювалися так звані «трійки» для

штампу... років. Д... візовани... Молотов... але й ... ЦК КПс... ксіором. ...каз № ... зи № 0... і № 00... 1937 ро... в'язали ... арештів... таку к... митропо...

20 л... Гольдфа... ний вис... значало... є одним... налістич... ганізаці... ників, і... тирадян... зв'язани... емігрант... редавав...

формац... твердже... відділу... майором... дієм Ха... ником ... держбез... справу ... гля... му ... Того ж... «трійка»... засідан... київ... ня, уро... Монаст... Київськ... кої) об... ва, у... митропо... токефал... стрілят... йому н... ти...»

Глибо... чі 1937... камер ... НКВС ... пролуна...

— Л...

Споч... в коме... го... через ... у який... Несподі... взяли ... подвір'... міщен... постаті... капітан... тала:

— ... батько...

— Л... Костян...

— ... говори...

— Я...

Його ... кроків ... вали с... тільки ... цей на... А в с... підшит... наний ... 1937 р... дант ... держбе...

23 л... рополи... ля Кос... вали з... злочин...

Віта...

...ОПОЛИТ-МУЧЕНИК

...співробітника ...лише 29 жов...тупного дня ...Липківського в ...ій слободі по ...18 відбувся ...айшли жодних ...янської ді...рополита, зате ...ало коштовно...ке, більше ці...есівців. Золоті ...бні ложки, зо... монети, срібні ...брошка, сріб...авіки щезли в ...КВС.

...станній запро...допит заареш...ий Гольдфарб ...жовтня 1937 ...це 9 машино..., на кожному ...ідпис: В. Лип... лише кілька ...цього прото...

...Слідство вста... є керівником ...фашистської ...раїнських цер...жіть слідству, ...обставин вами ...організація?

...Ніякої антира...ізації я не ...кщо така ор..., то я в ній ...

...Наявність ан...рганізації цер... керівна роль ...з повною оче...ановлена, за...ВС ваші спіль...розповіли про ...одальша ваша ...лузда. Пропо...відверті пока...питання.

...се-таки я вся... в антирадян...ції заперечую.

...фарб цитував ...показання за...аніше єписко...а Самборсько...хновського, які ...ківського як ...керівника ук...истської орга...вників. Юрій ...на допиті 20 ...року, зокрема, ...івський указав ...ність створен...ичної фашист...ції, яка поста...мету повален... влади і вста...стійної україн... фашистського ...керівником ...натхненником ...ківський, який ...шу роботу...» ...ав підтвердити ... А ось якою ... Василя Кос...«Зачитані мені ...мборського і ...я не підтвер...рюю, що ні в ...нській органі...ків я участі не ...дується кампа...ення україньс...о з цього пи... показати таке: ...року до мене ...овський Юрій ...(розстріляний ...— В. Р.) і роз...ми подали про...криття україн...і зібрали май...сів віруючих, ...крити церкву...

20 березня 1937 року мене відвідав Міхновський. Розмова у нас була на тему про те, що у зв'язку з прийнятою новою Конституцією у нас вже буде підстава і можливість вимагати відкриття української церкви (остання українська церква була закрита у Києві в кінці 1935 року. — В. Р.).

На початку квітня 1937 року до мене знову з'явився Жук і сказав, що він звертається до мене як організатора української церкви за вказівками, як відповідати на численні запитання організаційного і принципового роду, які йому ставлять у радянських органах, а саме: які принципи церкви, яку ми хочемо відкрити, чому ми не можемо молитися у слов'янській церкві, як ми збираємося назвати нашу церкву, хто буде митрополитом тощо.

Я на папірці написав йому відповіді на всі ці запитання.

Ніяких інших розмов за цих відвідин у мене з ними не було. Нічого антидержавного я у своїх порадах, викладених вище, не знаходжу».

Цитуємо протокол допиту далі.

Запитання. Ми стоїмо на нашій точці зору: радянська Конституція дозволяє вільно відправляти релігійні обряди, але не допускає релігійної або тим паче антирадянської агітації. Збирання підписів за відкриття української церкви, безумовно, супроводжувалося релігійною і націоналістичною агітацією. В результаті ваших вказівок було зібрано близько 1500 підписів. Отже, релігійна і націоналістична агітація проводилась у широких масштабах за прямими вашими вказівками. Ви повинні визнати, що ця ваша діяльність мала антидержавний характер.

Відповідь. Коли я радив подати прохання з підписами віруючих, я не усвідомлював, що це незаконно.

Запитання. За даними слідства ви брали активну участь у ліквідованій органами влади в 1929—1930 роках контрреволюційній організації СВУ. Ви це визнаєте?

Відповідь. Не визнаю і про саму цю організацію дізнався тільки з газет.

Стійкість, з якою стара людина категорично відкидала всі звинувачення, все більше дратувала Гольдфарба. Він знову і знову зачитував показання заарештованих раніше діячів церкви, якими, безперечно (звичайно ж, на думку слідчого), викривалася контрреволюційна діяльність Липківського, його тісні зв'язки з СВУ, розкривалася злочинна діяльність УАПЦ. «Історично доведено (?), що українська автокефальна церква,— гарячкував Гольдфарб, була організована виключно з метою створення легальної бази для антирадянської діяльності націоналістичних елементів, що групувалися навколо церкви. Ви як керівник церкви і націоналіст брали активну участь в антирадянській роботі». А у відповідь спокійно лунало: «Свою участь в активній антирадянській діяльності категорично заперечую. Але визнаю, що як людина старого виховання я не стою на радянській платформі». І тоді лейтенант держбезпеки виклав останній козир: зв'язок із закордоном.

Запитання. Слідством встановлено, що ви як керівник української фашистської організації церковників підтримували зв'язок із закордонними антирадянськими організаціями, а також німецьким консульством у Києві, від яких отримували вказівки з антирадянської роботи. Ви це підтверджуєте?

Відповідь. Абсолютно заперечую...

Запитання. Слідством встановлено, що ви командирували за кордон архієпископа Теодоровича для зв'язку з українськими церковниками, що знаходяться в еміграції. Розкажіть, у чому полягає ваш подальший зв'язок з Теодоровичем?

Відповідь. У 1922 році мною був посланий за кордон архієпископ Теодорович для керування українськими церквами Америки і Канади, які підлягали мені. Поки я був митрополитом, я підтримував зв'язок з Теодоровичем виключно з церковних питань. Крім того, я до останнього часу, вже не будучи митрополитом, підтримував зв'язок з українським священиком Маєвським, який виїхав у 1928 році до Канади. Я йому посилав церковні книги, ноти, проповіді спеціально для цього складені мною, а також вказівки організаційного характеру по керівництву церквою. Від нього разів три-чотири на рік отримував по 10 доларів. У вересні 1937 року я отримав від Маєвського запрошення приїхати до Канади для керівництва українськими церквами як митрополит. Одночасно він мені вислав 49 доларів через банк на закордонний паспорт. Я, внаслідок похилого віку, відмовився поїхати, відповівши, що не можу здійснити таку далеку подорож, і гроші відіслав назад.

Так і не добившись від Липківського потрібних зізнань, Гольдфарб змушений був припинити допит. Не думаю, що це був єдиний допит митрополита. Мабуть і інші закінчилися також безрезультатно і, окрім заперечень участі в антирадянській діяльності, від 73-річного старця слідчий нічого більше не почув. Проте це абсолютно не вплинуло на кінцевий результат справи, бо доля таких, як Липківський, була вирішена ще заздалегідь у кремлівських кабінетах. Мабуть, мало хто з читачів знає, що, згідно з цілком таємним наказом НКВС СРСР № 00484 від 30 липня 1937 року, були затверджені ліміти на 258 тисяч 950 чоловік, які підлягали засудженню за 1-ю (розстріл) і 2-ю (10 років таборів) категоріях. Цим же наказом на місцях створювалися так звані «трійки» для штампування численних вироків. До речі, наказ був завізований не тільки Сталіним, Молотовим і Кагановичем, але й Першим секретарем ЦК КП(б)У Станіславом Косіором. Саме виконуючи наказ № 00484, а також накази № 00485 від 11 серпня і № 00486 від 15 серпня 1937 року, органи НКВС розв'язали широку кампанію арештів і страт. Якраз під таку кампанію і потрапив митрополит.

20 листопада 1937 року Гольдфарб склав обвинувальний висновок, у якому зазначалося, що Липківський є одним із керівників націоналістичної фашистської організації українських церковників, провадив активну антирадянську роботу і був зв'язаний із закордонними емігрантськими колами, передавав їм антирадянську інформацію. Висновок був затверджений начальником 4-го відділу УДБ НКВС УРСР майором держбезпеки Аркадієм Хатеневером і заступником наркома майором держбезпеки Степановим. З санкції відомого Аудрінга справу [illegible]вили на розгля[illegible] Київському [illegible]облуправлін[illegible] НКВС. Того ж дня, 20 листопада, «трійка» на своєму 117-му засіданні постановила: «Липківс[illegible]о Вас[illegible] Костянтиновича, 1864 [illegible] народження, уродженця с. Попудня Монастирищенського району Київської (нині — Черкаської) області, жителя м. Києва, українця, колишнього митрополита української автокефальної церкви — розстріляти. Особисте майно, що йому належить, конфіскувати...»

Глибокої листопадової ночі 1937 року двері однієї з камер внутрішньої тюрми НКВС відчинилися, і владно пролунало:

— Липківський, на вихід!

Спочатку його доставили в коменда[illegible]уру, а потім чер[illegible] співробіт[illegible] наркома через увесь коридор провів у якийсь темний закуток. Несподівано митрополита взяли за руки двоє і через подвір'я завели у нове приміщення. Впали у вічі три постаті, одна з яких у формі капітана держбезпеки запитала:

— Прізвище, ім'я та по батькові?

— Липківський Василь Костянтинович.

— Чому ж ти, сволото, не говориш правду слідчому?

— Я казав тільки правду.

Його відвели на кілька кроків уперед і запропонували стати на коліна. Як тільки митрополит виконав цей наказ, пролунав постріл... А в справу було акуратно підшито акт, що вирок виконаний у Києві 27 листопада 1937 року. І підпис: комендант НКВС УРСР капітан держбезпеки Шашков.

23 липня 1989 року митрополита Липківського Василя Костянтиновича реабілітували за відсутністю складу злочину.

Віталій РОЗТАЛЬНИЙ.

І ПОСЕЛИЛИСЯ ЧЕНЦІ В... ТАНКАХ

У центрі стародавнього Харкова є невеличкий п'ятачок святої землі — Свято-Покровський монастир. Правда, від його колишньої величі й слави сьогодні залишилися лише напівзруйновані стіни. Донедавна доморощені бізнесмени наставляли тут юні душі на шлях істинний відеопорнографією, а внутрішній двір Божого храму ще й досі прикрашають танки та гармати — експонати історичного музею, який і понині вважає храм своєю територією. В святій обителі непогано почувають себе курси цивільної оборони, військовий комісаріат та всілякі хитромудрі контори, що десятиліттями експлуатують старі стіни, але так і не спромоглися хоча б залатати дірявий дах. А тому такими незвичними і незграбними серед усього цього мотлоху здалися людські постаті у довгому чорному одязі — ченці Свято-Покровського монастиря.

Настоятель Свято-Покровського собору та монастиря, він же і його реставратор, і будівничий, архімандрит Віталій запрошує до свого офісу — невеличкого будиночка, схожого на комірчину садівника.

— Ось так і живемо,— винувато посміхнувся.

Уперше про цього ще молодого, але вже такого стомленого чоловіка я почув кілька років тому. Тоді тільки но починалася реставрація храму, і святий отець, забувши про свій величний сан, з мирським запалом носив цеглу, колотив у бочці бетонний розчин. Сьогодні монастир не має вже ні цегли, ні коштів на реставраційні роботи, яким ще кінця-краю не видно.

Яким же був Покровський монастир?

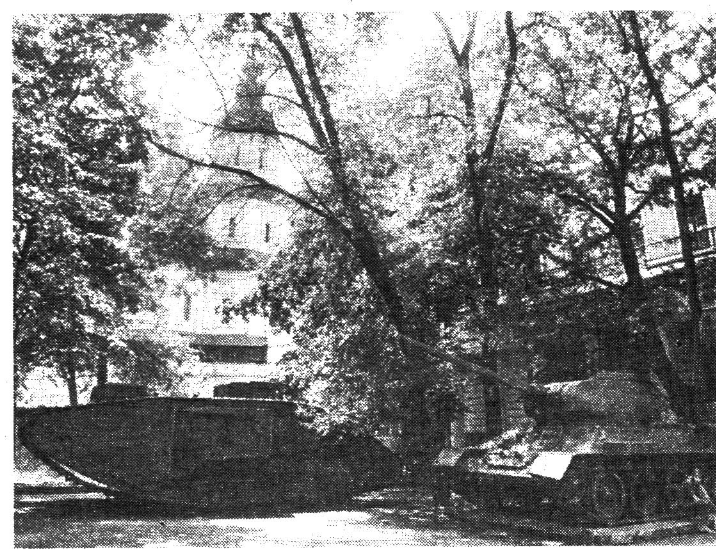
Якщо Харків і може чимось похвалитися, розповідав отець Віталій, то хіба що цією красою. Від цих стін починалося наше місто, під його дахом був заснований греко-латинсько-слов'янський колегіум — найстаріший просвітницький заклад Лівобережної України. Багато його вихованців стали в майбутньому знаменитими людьми свого часу. Серед наставників колегіуму був Григорій Сковорода.

До революції в монастирі жило близько тридцяти монахів, які в основному займалися духовно-просвітницькою діяльністю. При монастирі були видавництво, друкарня. А потім... Втім, хто не знає, що було потім?

Сьогодні в монастирі вже поселилися три монахи, відмовившись від мирського життя в ім'я служіння Богові, церкві і людям. Хоча поселилися — сказано занадто гучно. Умов для проживання людей в монастирі поки що жодних. Келіями для них можуть слугувати хіба що башти танків. Правда, нещодавно і в ченців було невеличке свято — один з приміських радгоспів виділив для монастиря п'ять гектарів землі. Святий отець радіє: не щодня ж бігати на базар, разом з парафіянами обробимо землю, разом і врожай споживатимемо.

Очевидно, що для загоювання ран, завданих монастиреві компартійною системою, потрібні десятиліття напруженої праці. Велика надія на фонд «Відродження», який має на меті відновити славу древнього монастиря, чудові культурно-просвітницькі традиції Слобідської України. Шкода тільки, що «батьки» міста й досі з холодком поглядають в його бік. Іноді здається, що вони просто не знають ціни цьому унікальному історичному та архітектурному пам'ятнику.

Микола КОСИЙ,
власний кореспондент «Голосу України».
Харків.

Прем'єра

УСЛІД ЗА «МАЗЕПОЮ» — «СОТНИКІВНА»

Ще один твір Богдана Лепкого, ім'я якого повертається сьогодні до нас із вимушеного забуття, одержав сценічне втілення у Львівському обласному музично-драматичному театрі імені Юрія Дрогобича. Вслід за «Мазепою» прикарпатці поставили «Сотниківну». Інсценізацію цієї історичної повісті, яка переносить нас у часи гетьманування Івана Виговського, як і трилогії про Івана Мазепу, здійснили тернопільський драматург Богдан Мельничук і головний режисер театру Ярослав Бабій. Головні ролі в «Сотниківні» виконують Тетяна Лучейко, Адам Цибульський і заслужений артист України Георгій Морозюк.

Нову виставу мають можливість побачити глядачі не лише Дрогобича, а й Хмельницького, куди в перших числах червня виїхали на гастролі прикарпатські митці.

Роман ВАТРИЧ.

Васил...

«Бабцю, ... сор... ...

«Маю». «І скільк... «Стільки...

...згвалто... розродило...

Словом... :о, Мово...

...копают... картоплю... моркву... хто буря... а ми викопуєм... Історію... праосінь.

ДО ГОЛО... НІНИ МАТ...

Оря обез... Лель обе... Даждьбо... Скіфські...

Ні п...

Незабаро... не, як і с... всіх рівнях ... турієнта — ... речностей, ... вступна кам...

«Які ум... дян Украї... редніх спе... них заклад... них держа... чи здійсн... ний прийо... Київського... Харківськ... демії абіту... республік-...

За дору... пускників ... повал.

— Згідн... ложеннями... щих навча... раїни у в... громадяни... навчання в... їн СНД, т... державної... воду ще н... те вже те... ністю сказ... наприклад,... ської моло... жливе на ... контрактів... між мініст... фірмами, о... ватними ос... їн.

Таким ч... які бажаю... щі навчал... держави, ... йом докум... говір (кон... компенсаці... навчання у... му спеціал... країни.

Нині ур... вивчає пит... цію центра... абітурієнта... нормативів... цікавленим...

«Торік ... відмінили ... іспит, а на...

ГОЛОС України

я численних ви-
чі, наказ був за-
тільки Сталіним,
і Кагановичем,
шим секретарем
Станіславом Ко-
виконуючи на-
34, а також нака-
5 від 11 серпня
від 15 серпня
ргани НКВС роз-
року кампанію
страт. Якраз під
анію і потрапив

пада 1937 року
склав обвинуваль-
ок, у якому за-
що Липківський
керівників націо-
фашистської ор-
раїнських церков
адив активну ан-
роботу і був
з закордонними
ими колами, пе-
антирадянську ін-

Висновок був за-
начальником 4-го
5 НКВС УРСР
жбезпеки Арка-
вером і заступ-
кома майором
Степановим. З
домого Аудрінга
авили на роз-
Київсько-
авлі НКВС.
20 листопада,
своєму 117-му
становила: «Лип-
иси Костянти-
4 народжен-
с. Попудня
енського району
(нині — Черкась-
жителя м. Киє-
ця, колишнього
української ав-
церкви — роз-
обисте майно, що
ить, конфіскува-

листопадової но-
у двері однієї з
тріщної тюрми
нилися, і владно

ський, на вихід!
ого доставили
ру, а потім чер-
обіт наркома
коридор провів
темний закуток.
митрополита
жи двоє і через
ели у нове при-
пали у вічі три
з яких у формі
ржбезпеки запи-

ище, ім'я та по

ський Василь
ич.
к ти, сволото, не
ду слідчому?
в тільки правду.
ели на кілька
ед і запропону-
на коліна. Як
рополит виконав
олунав постріл...
було акуратно
що вирок вико-
ві 27 листопада
і підпис: комен-
УРСР капітан
Шашков.
1989 року мит-
пківського Васи-
овича реабіліту-
сутністю складу

ОЗТАЛЬНИЙ.

І ПОСЕЛИЛИСЯ ЧЕНЦІ В... ТАНКАХ

У центрі стародавнього Харкова є невеличкий п'ятачок святої землі — Свято-Покровський монастир. Правда, від його колишньої величі й слави сьогодні залишилися лише напівзруйновані стіни. Донедавна доморощені бізнесмени наставляли тут юні душі на шлях істинний відеопорнографією, а внутрішній двір Божого храму ще й досі прикрашають танки та гармати — експонати історичного музею, який і понині вважає храм своєю територією. В святій обителі непогано почувають себе курси цивільної оборони, військовий комісаріат та всілякі хитромудрі контори, що десятиліттями експлуатують старі стіни, але так і не спромоглися хоча б залатати дірявий дах. А тому такими незвичними і незграбними серед усього цього мотлоху здалися людські постаті у довгому чорному одязі — ченці Свято-Покровського монастиря.

Настоятель Свято-Покровського собору та монастиря, він же і його реставратор, і будівничий, архімандрит Віталій запрошує до свого офісу — невеличкого будиночка, схожого на комірчину садівника.

— Ось так і живемо,— винувато посміхнувся.

Уперше про цього ще молодого, але вже такого стомленого чоловіка я почув кілька років тому. Тоді тільки-но починалася реставрація храму, і святий отець, забувши про свій величний сан, з мирським запалом носив цеглу, колотив у бочці бетонний розчин. Сьогодні монастир не має вже ні цегли, ні коштів на реставраційні роботи, яким ще кінця-краю не видно.

Яким же був Покровський монастир?

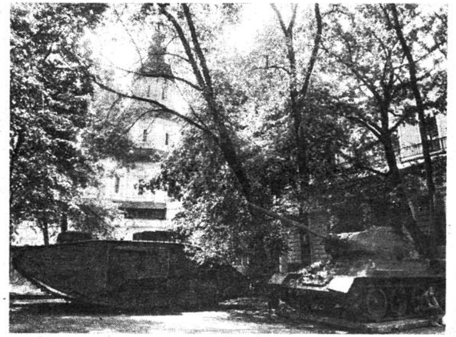
Якщо Харків і може чимось похвалитися, розповідав отець Віталій, то хіба що цією красою. Від цих стін починалося наше місто, під його дахом був заснований греко-латинсько-слов'янський колегіум — найстаріший просвітницький заклад Лівобережної України. Багато його вихованців стали в майбутньому знаменитими людьми свого часу. Серед наставників колегіуму був Григорій Сковорода.

До революції в монастирі жило близько тридцяти монахів, які в основному займалися духовно-просвітницькою діяльністю. При монастирі були видавництво, друкарня. А потім... Втім, хто не знає, що було потім?

Сьогодні в монастирі вже поселилися три монахи, відмовившись від мирського життя в ім'я служіння Богові, церкві і людям. Хоча поселилися — сказано занадто гучно. Умов для проживання людей в монастирі поки що жодних. Келіями для них можуть слугувати хіба що башти танків. Правда, нещодавно і в ченців було невеличке свято — один з приміських радгоспів виділив для монастиря п'ять гектарів землі. Святий отець радіє: не щодня ж бігати на базар, разом з парафіянами обробимо землю, разом і врожай споживатимемо.

Очевидно, що для загоювання ран, завданих монастиреві компартійною системою, потрібні десятиліття напруженої праці. Велика надія на фонд «Відродження», який має на меті відновити славу древнього монастиря, чудові культурно-просвітницькі традиції Слобідської України. Шкода тільки, що «батьки» міста й досі з холодком поглядають в його бік. Іноді здається, що вони просто не знають ціни цьому унікальному історичному та архітектурному пам'ятнику.

Микола КОСИЙ,
власний кореспондент
«Голосу України».
Харків.

Прем'єра

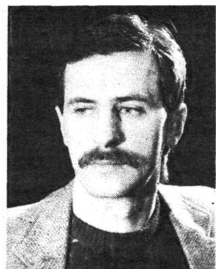
УСЛІД ЗА «МАЗЕПОЮ» — «СОТНИКІВНА»

Ще один твір Богдана Лепкого, ім'я якого повертається сьогодні до нас із вимушеного забуття, одержав сценічне втілення у Львівському обласному музично-драматичному театрі імені Юрія Дрогобича. Вслід за «Мазепою» прикарпатці поставили «Сотниківну». Інсценізацію цієї історичної повісті, яка переносить нас у часи гетьманування Івана Виговського, як і трилогії про Івана Мазепу, здійснили тернопільчук і головний режисер театру Ярослав Бабій. Головні ролі в «Сотниківні» виконують Тетяна Лучейко, Адам Цибульський і заслужений артист України Георгій Морозюк.

Нову виставу мають можливість побачити глядачі не лише Дрогобича, а й Хмельницького, куди в перших числах червня виїхали на гастролі прикарпатські митці.

Роман ВАТРИЧ.

Василь ВОВКУН

Наші першодруки

Тільки в підлості немає сліз

* * *

«Бабцю,
сорочку
стародавню
маєте?»
«Маю».
«І скільки ж їй років?»
«Стільки ж як Україні...»

* * *

...згвалтоване мовчання
розродилося
жовто-блакитним
Словом...
: о, Мово моя, покритко!

* * *

...копають
картоплю
моркву
хто буряки
а ми
викопуєм
Історію...
праосінь.

ДО ГОЛОСУ
НІНИ МАТВІЄНКО

Оря обез'язичливий
Лель обезлелена
Даждьбог обезбожений
Скіфські мадонни
зніміли
Хрестителі ободурені
Гетьмани знекровлені
Міста обезличені
Села голодом
зморені
Знамена збезчещені
Могили розриті
Поети розп'яті
Церкви святі
сполітизовані
Мова знекровлена
Історія вкрадена
Нація зманкуртизована
Природа Чорнобилем
хрещена!
Воскресають болем
із мертвих
Молитви прозрілих
Дороги зчужинілі
Писанки вічності
великодні
із голосу Твого!..

* * *

...біла
до народження
біла
до хресту
біла
до причастя
біла
до вінку
сорочка
білим вишита
червона
по весіллі
з пташками
в самоті
у квіти
до неділі
і чорна
у журбі...

* * *

...сльоза
хіба може вона
бути прозорою
а чи пустою
сльоза матері
від турботи
у дітей
роси радості
у закоханих
краплі щастя
тільки в підлості
немає сліз.

* * *

...якось з криниці нашої,
з води,
зачерпнув у слово я красн,
а мати пісню вишивала
і та мелодія у вірш упала...

* * *

...сніг
на соняшниках перестиглих
сніг
на кукурудзі висохлій
сніг
на яблуках обмерзлих
сніг
на скронях молодечих...
яка червона зима!

* * *

...хто я?..
Любов, —
що горить і кіптить
як воскова свіча?..
Доброта, —
що народжується і вмирає
на порозі сім'ї?..
Правда, —
що ступає крок вперед,
а два кроки назад?..
Хто я?..
вічний крайній у черзі!
вічний у когось боржник!
вічний раб обставин!
Хто я?..
Людина
чи
суєта сует?..

Київ.

Ні пуху, ні пера! Ні платного навчання?

Незабаром вступні іспити. Іспити, які, напевне, як і сам процес підготовки до них, на всіх рівнях — від Міністерства освіти до абітурієнта — викличуть і виявлять чимало суперечностей, проблем, труднощів... Адже ця вступна кампанія в історії Української держави — перша. Щоб допомогти, насамперед абітурієнтам, хоч якось зорієнтуватися в морі нових правил, умов, інструкцій, запроваджуємо нову рубрику «Абітурієнт-92», яку вестиме голова підкомісії Верховної Ради з питань вищої освіти Юрій ГНАТКЕВИЧ. Чекаємо на ваші запитання.

Абітурієнт-92

«Які умови вступу громадян України до вищих та середніх спеціальних навчальних закладів інших суверенних держав СНД? І навпаки, чи здійснюватиметься вільний прийом, наприклад, до Київського університету, Харківської юридичної академії абітурієнтів з колишніх республік-сестер?»

За дорученням групи випускників Чернігова А. Шаповал.

— Згідно з Основними положеннями прийому до вищих навчальних закладів України у вузи приймаються громадяни України. Щодо навчання в нас громадян країн СНД, то остаточної міждержавної угоди з цього приводу ще не підписано. Проте вже тепер можна з певністю сказати, що навчання, наприклад, у Росії, чи російської молоді в нас буде можливе на основі договорів і контрактів, які укладаються між міністерствами, вузами, фірмами, організаціями, приватними особами інших країн.

Таким чином, громадяни, які бажають вступити у вищі навчальні заклади іншої держави, до заяви про прийом документів додають договір (контракт) з гарантією компенсації витрат на їхнє навчання у вузі чи середньому спеціальному закладі цієї країни.

Нині уряд України також вивчає питання про організацію централізованого обміну абітурієнтами відповідно до нормативів, встановлених зацікавленими державами.

«Торік в багатьох вузах відмінили твір як вступний іспит, а натомість ввели диктант і переказ. Я підтримую такий підхід. А як буде в нинішньому році? Якою мовою складатимуть письмові іспити?»

І. Зубрицька.
Львівська область.

— Кількість та форми вступних випробувань встановлюють приймальні комісії вузів. Абітурієнтам можуть запропонувати вступні іспити, творчі та професійні конкурси, тестування, співбесіди тощо. Цьогорічним вступникам буде надана можливість складати вступні іспити як українською, так і російською мовами. Згідно з інструкцією колишнього Мінвузу, студент, який складав іспити російською, після зарахування на навчання має пройти короткий курс української мови у вузі і скласти залік із цієї дисципліни.

Що ж стосується вступного іспиту з мови та літератури, то навчальний заклад може встановити такі форми: диктант, твір, переказ. У більшості випадків приймальні комісії віддають перевагу творам.

«За якою програмою абітурієнти складатимуть іспит з історії? Адже підручник і шкільна програма, за якими ми навчаємося, сфальсифіковані».

В. Кириченко.
Житомирська область.

Для абітурієнтів, які вступають на спеціальності, де передбачено вступний іспит з історії, розроблені програмні питання, які складаються з двох частин: програмні питання з історії України і програмні питання із всесвітньої історії XX століття. Детальніше з цим можна ознайомитись у «Довіднику для вступників до вищих навчальних закладів на 1992 рік», який готується до друку. Найближчим часом «Освіта» планує у спеціальному додатку до газети розповісти про програми вступних іспитів, куди будуть введені й програмні питання з історії.

«Чи має намір Міністерство освіти України ввести плату за навчання у вищих та середніх спеціальних закладах?»

І. Ізюменко.
Дніпропетровська область.

— Вищі навчальні заклади готують спеціалістів головним чином за державними замовленнями та договорами з підприємствами. Держава і підприємства оплачують навчання. Тому внесення плати при зарахуванні на перший курс, запровадження оплати студентами обов'язкових навчальних робіт не повинні мати місце.

Введення платного навчання поки що не планується. Проте Міністерство освіти має намір розглянути концепцію джерел фінансування навчання у вузах. Я особисто і деякі провідні працівники міністерства вважаємо, що має бути чотири джерела фінансування і відповідно чотири категорії студентів. Одні вчаться за кошти держави, другі — за кошти підприємств чи установ, треті — за кошти місцевої влади і четверті — за власні кошти. Але конкурс для цих груп має бути окремим. Однак таку позицію потрібно добре вивчити, проаналізувати, вона повинна пройти законодавче затвердження.

ПОНЕДІЛОК

22 ЧЕРВНЯ

УТ—1

16.00 УТН.
16.05 Документальний телефільм. «22 червня 1941 року».
17.30 Камерний концерт.
17.50 Театр і час. Донецький український музично-драматичний театр імені Артема.
19.00 УТН.
19.10 Мультфільм «Вовка у тридев'ятому царстві».
19.30 Хто ми... Громадсько-політичний відеотижневик.
20.40 Реклама.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
21.35 Ай Пі Київ інформує.
21.40 Кінозустрічі.
22.40 Пісні минулих років у виконанні народного артиста України Г. Гаркуші.
23.10 УТН.
23.25 Документальний телефільм «Замовчуваний генерал». «Укртелефільм».

I КАНАЛ. ОСТАНКІНО

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.50 Ранкова гімнастика.
8.00 Новини.
8.20 Мультфільм.
8.30 «І все минуле... оживе». Документальний фільм.
9.00 Футбол. Чемпіонат Європи. Півфінал.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
13.10 Телемікст.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини.
14.25 Відпочивай.
14.40 «Навіки — 19». Художній телефільм. 1 серія.
15.50 Народні казки і притчі різних країн.
15.55 Мультфільми.
16.20 Дитяче свято в Нижньому Тагілі.
17.00 Новини.
17.25 НЕП.
17.55 Футбольний огляд.
18.25 Авіакосмічний салон.
18.40 Прем'єра художнього телефільму «У тумані».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Війна, яку ми не знали.
21.00 Футбол. Чемпіонат Європи. Півфінал.
23.05. Новини.
23.25 «Нова студія» представляє...
0.00 Джазові портрети.
0.55 «Буває ж...» Художній телефільм.

КАНАЛ «РОСІЯ» І ПЕРЕДАЧІ УТ—2

15.00 Там-там новини.
15.15 Колесо огляданія.
16.15 Манера. Азбука спілкування.
16.45 ТІНКО.
17.00 КамАЗ: день за днем. Передача І.
17.15 Музична програма.
18.00 Спаси й сохрани.
18.30 Мульті-пульті.
18.40 Київська панорама *.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 55 серія.
20.20 Телебіржа інформує *.
20.40 Фільм-концерт «Карпатські акварелі» *.
21.15 П'яте колесо.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 П'яте колесо.

* Передачі II програми УТ.

У програмах телебачення можливі зміни. Стежте за щоденними повідомленнями дикторів телебачення і радіо.

ВІВТОРОК

23 ЧЕРВНЯ

УТ—1

8.00 З восьмої до дев'ятої. Інформаційно-музична програма.
9.00 Авторський концерт поетапісняра В. Крищенка.
11.50 Доброго вам здоров'я.
12.35 УТН.
12.50 Художній телефільм «Театр». 1 і 2 серії.
16.00 УТН.
16.05 Для дітей. Веселка.
16.35 Документальний фільм «Єфросинія Полоцька».
17.10 Фільм-опера «Кощій Безсмертний».
18.20 Одкровення Людмили Загірної.
19.00 УТН.
19.10 Фільм-концерт «Ой, да ішли хлопці з ярмарку».
19.30 Міжнародна програма.
20.30 Мультфільм «Пригоди в Королівстві».
21.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
21.35 Художній телефільм «Поки не випав сніг...»
22.55 Перші українські сільські спортивні ігри. Змагання на байдарках і каное. Фінал.
23.25 УТН.
23.40 Християнська рок-музика.

I КАНАЛ. ОСТАНКІНО

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.50 Ранкова гімнастика.
8.00 Новини.
8.20 Прем'єра художнього телефільму «Багаті теж плачуть».
9.05 Мультфільм.
9.25 Документальний телефільм «Забуті боги. Купала».
9.55 «У тумані». Художній телефільм.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
13.25 Світ грошей Адама Сміта.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини.
14.20 Спортивні кумири нашої молодості. Лев Яшин.
14.50 «Навіки — 19». Художній телефільм. 2 серія.
16.15 Дитячий музичний клуб.
17.00 Новини.
17.25 Студія «Політика» показує.
17.55 Щоденник І Міжнародного юнацького конкурсу ім. П. Чайковського.
18.15 Прем'єра художнього телефільму «Багаті теж плачуть».
19.00 Тема.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 КТВ-1 і канал Франс інтернасіональ представляють. Прем'єра художнього телефільму «400 витівок Віржіні». 1 серія (Франція).
21.40 Максима.
22.10 Фермата.
22.30 П'ять кілець.
23.00 Новини.
23.25 Любов з першого погляду. День перший.
0.05 «Навіки — 19». Художній телефільм. 1 і 2 серії.

КАНАЛ «РОСІЯ» І ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Година ділових людей.
7.50 Дозвілля. Птахи поряд з нами.
9.10 Ключ до світового ринку.
9.40 Футбол. Чемпіонат Європи. Півфінал.
11.45 Теніс. Уїмблдонський турнір.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Там-там новини.
15.15 Студія «Рост».
15.45 У небесах ми літали одних.
16.15 Простір +.
16.45 ТІНКО.
17.00 ТрансРосефір. Кавказ-ревю.
17.45 Ключ.
18.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ *.
19.00 Київська панорама*.
19.30 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 56 серія.
20.25 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ *.

СЕРЕДА

24 ЧЕРВНЯ

УТ—1

8.00 З восьмої до дев'ятої. Інформаційно-музична програма.
9.00 Мультфільми для дітей.
9.30 Художній телефільм «Поки не випав сніг...»
10.50 Канал «Д».
11.50 Кінозустрічі.
12.50 УТН.
13.05 Артисти цирку Єрмолаєви. Циркова програма.
16.00 УТН.
16.05 Співає ансамбль «Світязь».
16.25 Науково-популярний фільм «Точка роси» («Київнаукфільм»).
17.30 Любителям хореографії. Балет І. Мойсеєва.
18.35 Серце зіткане з любові. Музична програма.
19.00 УТН.
19.10 Мультфільми: «Сундук», «Вереднюга».
19.30 Живе слово. Відповіді на листи телеглядачів.
20.15 Прем'єра телефільму «Гроші» (Укртелефільм).
20.30 Акценти.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
21.35 Художній телефільм «Лев Гурович Синичкін».
22.50 А. Дворжак. Симфонія сольмажор. Виконує симфонічний оркестр Кримської філармонії.
23.30 УТН.
23.45 Нічна феєрія.

I КАНАЛ. ОСТАНКІНО

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.50 Ранкова гімнастика.
8.00 Новини.
8.20 Прем'єра художнього телефільму «Багаті теж плачуть».
9.50 Мультфільми.
10.20 Прем'єра документального телефільму «Селюки».
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
13.10 Телемікст.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини.
14.25 Сьогодні і тоді.
14.55 «Задача з трьома невідомими». Художній телефільм. 1 серія.
16.00 Рок макс.
17.00 Новини.
17.25 Студія «Політика» показує.
18.00 Прем'єра художнього телефільму «Багаті теж плачуть».
18.45 «Я був щасливою людиною» А. Попов.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Прем'єра художнього телефільму «400 витівок Віржіні». 2 серія.
21.30 Портрет на тлі. Ж. Желев.
22.10 Фермер-92.
23.00 Новини.
23.25 Любов з першого погляду. День другий.
0.05 Багато музики.
0.55 «Задача з трьома невідомими». Художній телефільм. 1 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ» І ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Година ділових людей
7.50 Дозвілля. Домашній клуб.
11.45 Денний сеанс. Художній телефільм «Санта-Барбара». 55 серія.
12.35 Хто господар! Тюменський репортаж.
13.00 Вісті.
15.00 Там-там новини.
15.15 Підприємництво і традиції.
15.30 Ключ до світового ринку.
16.05 «Дитячі мрії». Прем'єра фільму. 7 серія.
16.25 КамАЗ: день за днем. Передача 2.
16.40 ТІНКО.
16.55 ТрансРосефір. «Далекий Схід».
17.40 Версія
18.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ *.
19.30 Київська панорама *.
19.50 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ* *.

ЧЕТВЕР

25 ЧЕРВНЯ

УТ—1

8.00 З восьмої до дев'ятої. Інформаційно-музична програма.
9.00 Співає Лілея Волянська. (Канада).
9.45 Мультфільми «До Мумі-Долу надходить осінь», «Вся справа в капелюсі».
10.15 Художній телефільм «Лев Гурович Синичкін».
11.30 Музичні зустрічі.
12.30 УТН.
12.45 Концерт дитячих колективів Київщини.
16.00 УТН.
16.05 Для дітей. Веселка.
16.35 Фільм-балет «Весна священна».
17.20 Науково-популярні телефільми: «Чекайте на білих лебедів», «Грибне полювання».
18.00 Фінська християнська програма «Чилдрен програм».
18.30 Музичний фільм «Я знов з тобою, Україно».
19.00 УТН.
19.10 Фільм-концерт «Фантазія».
19.30 Спадщина. Літописний Бєлгород.
20.15 Українська баркарола.
20.30 Акценти.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
21.35 Хроніка МВС.
21.45 Молодіжна студія «Гарт».
23.45 УТН.
0.00 Художній телефільм «Тільки удвох».

I КАНАЛ. ОСТАНКІНО

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30. «Ранок».
7.50 Ранкова гімнастика.
8.00 Новини.
8.20 Прем'єра художнього телефільму «Багаті теж плачуть».
9.50 Мультфільми.
10.30 Прем'єра хронікально-документального фільму «Лицарі природи».
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
13.10 Телемікст.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини.
14.25 Це було... було...
14.40 «Задача з трьома невідомими». Художній телефільм. 2 серія.
15.45 Мультфільм.
15.55 Фільм — дітям. «Гепард повертається».
17.00 Новини.
17.20 ...До шістнадцяти і старші.
18.00 Щоденник І Міжнародного юнацького конкурсу ім. П. Чайковського.
18.20 Прем'єра художнього телефільму «Багаті теж плачуть».
19.05 Телескоп.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 SOS. Про ситуацію в дитбудинках.
21.05 Прем'єра художнього телефільму «400 витівок Віржіні». 3 серія.
22.00 Музика в ефірі. У перерві — 23.00 Новини.
0.20 Мультфільми для дорослих.
0.45 Прем'єра документального телефільму «Народження театру «Нарти».
1.15 «Задача з трьома невідомими». Художній телефільм. 2 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ» І ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Година ділових людей.
7.50 Дозвілля. Увага, знімаю.
11.50 Денний сеанс. Художній телефільм «Санта-Барбара». 56 серія.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Там-там новини.
15.15 Термінал.
15.45 У світі тварин.
16.45 ТІНКО.
17.00 Бізнес і політика.
18.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ*.
19.30 Київська панорама*.
19.50 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ*.

П'ЯТНИЦЯ

26 ЧЕРВНЯ

УТ—1

8.00 З восьмої до дев'ятої. Інформаційно-музична програма.
9.00 Б. Лятошинський. Симфонія № 4. Виконує національний симфонічний оркестр України.
9.30 Мультфільм «Ріке-Чупринка».
9.50 Художній телефільм «Тільки удвох».
11.10 Кукурік і К°.
12.10 УТН.
12.25 Музичний фільм «Весілля сойок».
16.00 УТН.
16.05 Музичний фільм «Через всі відстані».
16.55 Науково-популярний фільм «Мова тварин».
18.00 Ганнині квіти. Народна майстриня гобеленів Ганна Холопцева.
18.35 «Точка приземлення». Телепарис.
19.00 УТН.
19.10 Мультфільм «Мана».
19.30 Музична програма за участю майстрів мистецтв України.
20.40 Реклама.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
21.35 Ай Пі Київ інформує.
21.40 «Віват, Академіє!». Підсумки благодійного телемарафону.
23.10 УТН.
23.35 Художній телефільм «Випадкові пасажири».

I КАНАЛ. ОСТАНКІНО

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.50 Ранкова гімнастика.
8.00 Новини.
8.20 «Багаті теж плачуть». Художній телефільм.
9.05 Лімпопо.
9.35 Мультфільми.
10.05 Прем'єра документального телефільму «Відродження музики».
10.35 «На перехресті земних і космічних трас».
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
13.15 Бридж.
13.40 Бізнес-клас.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини.
14.20 Співає «Гама».
15.35 «Світло маяка». Художній телефільм.
15.40 Мультфільми.
16.05 Юніор банк.
17.00 Новини.
17.25 Людина і закон.
17.55 Прем'єра художнього телефільму для дітей «Еміль з Леннеберґі». 11 серія.
18.20 ТБ «Нева». «Хто з нами»!
18.40 Вечірній альбом.
19.00 Студія «ОКО» представляє. Прем'єра документального телефільму «Чемпіон номер один».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Репортаж ні про що.
20.50 ВІД представляє... У перерві — 23.00 Новини.
0.35 «Ранкова зірка» у нічному ефірі.
1.35 «Світло маяка». Художній телефільм.

КАНАЛ «РОСІЯ» І ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Година ділових людей.
7.50 Дозвілля. ТБ-ательє.
11.45 Момент істини.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Там-там новини.
15.15 Перший тайм.
16.00 Простір+.
16.30 Сигнал.
16.45 ТІНКО.
17.00 Паралельні світи.
17.45 КамАЗ: день за днем. Передача 3
18.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ*.
20.40 Київська панорама*.
21.00 Футбол. Чемпіонат Європи. Фінал. У перерві — Реклама, Вісті.
23.30 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ*.

СУБОТА
27 ЧЕРВНЯ
УТ—1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Другий Український сільський фестиваль «Бормоля-92».
9.55 Художній фільм «У моїй смерті прошу звинувачувати Клаву К».
11.10 В. Винниченко. «Гріх та покаяння». Вистава Дніпропетровського українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка.
13.35 УТН.
13.50 Доброго вам здоров'я. Відповіді на листи телеглядачів.
14.20 «Пошуки творчого обличчя» (Укранімафільм).
15.20 «Віра, Надія, Любов». Духовна музична програма.
16.10 Художній телефільм «Украдене щастя». 1 та 2 серії.
18.25 Філософські роздуми.
19.00 УТН.
19.10 Відродити душу. С. Хохлов.
19.30 Право. Телерадіоканал.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
21.35 Плеяда.
22.45 Арт-майдан. Музична програма: В.-А. Моцарт. Симфонія № 39 Виконує Мюнхенський симфонічний оркестр.
23.20 УТН.
23.35 Продовження музичної програми «Арт-майдан». Олександр Тищенко. Концерт з прологом та епілогом.

I КАНАЛ. ОСТАНКІНО

6.30 Суботній ранок ділової людини.
7.30 Футбол. Чемпіонат Європи. Фінал.
9.00 Радіо «Труба».
9.30 Центр.
10.10 Бумеранг.
10.40 Музичний кіоск.
11.10 ЕХ.Екологічна хроніка.
11.25 У світі двигунів.
11.50 Інститут людини.
12.30 Прем'єра документального телефільму «Німці у другій світовій війні». Фільм 3.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Увага: десятий молодіжний.
14.40 «Задзеркалля». «Веселе чаклування».
15.55 Щоденник І Міжнародного юнацького конкурсу ім. П. Чайковського.
16.15 Червоний квадрат.
16.55 Пісні, народжені на землі Афганістану.
17.55 Прем'єра мультфільму «Бджола Майя».
18.20 Вперше на телеекрані. Художній фільм «Сімейне життя». (Польща).
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Що! Де! Коли!
21.50 Театральні зустрічі.
22.50 Європа плюс. У перерві — 23.00 Новини.
0.05 Регіональний конкурс на звання «Міс Всесвіт».
0.45 Волейбол. Першість світової ліги. Чоловіки. Півфінал.
1.45 «Віденський експрес». Художній фільм (Угорщина).

КАНАЛ «РОСІЯ» I

ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Рок чистої води.
7.40 Мистецтво відображення.
8.05 Легка атлетика. Братіславські старти.
8.35 Надзвичайна ситуація.
9.20 Ескулап.
9.30 Вогнище.
10.00 Відеоканал «Плюс одинадцять».
12.00 Теніс. Уімблдонський турнір.
13.00 Вісті.
13.20 Треба пам'ятати. Благодійний концерт.
14.50 Мульти-пульти.
15.05 Ділова жінка.
15.35 Пілігрим.
16.30 Назустріч фестивалю мистецтв «Красна площа запрошує...»
17.00 Контрасти.
17.40 Парламентський вісник.
17.55 Кабаре «Нісенітниця».
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 «Прохіндіада, або Біг на місці». Художній фільм.
21.00 Кримінальний канал.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 «Бумеранг». Телешоу-гра*.

НЕДІЛЯ
28 ЧЕРВНЯ
УТ—1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці. Інформаційно-музична програма.
9.30 Художній телефільм «Метічара — звір морський».
10.55 «Бандура любові».
12.05 А. Сент-Екзюпері. «Маленький принц». Лялькова вистава.
13.35 УТН.
13.50 Ізраїль — Україна: на шляху до взаємовідносин.
14.55 Село і люди.
15.55 Музичний глобус.
16.30 Маю честь.
17.30 Художній фільм «Парашутисти».
19.00 УТН.
19.10 Прем'єра документального телефільму «Світязь» («Укртелефільм»).
19.30 Зичимо щастя. Музична програма за листами телеглядачів.
20.30 Ай Пі Київ інформує.
20.40 Сторінками дитячої Біблії.
21.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
21.35 Художній фільм «Пані Марія».
23.00 ТИЖДЕНЬ.
23.30 Телеспортарена

I КАНАЛ. ОСТАНКІНО

6.00 Година сили духу.
7.00 Ритмічна гімнастика.
7.30 Тираж «Спортлото».
7.40 Зустріч з гармоністом М. Максимовим і ансамблем «Уральська вечора».
8.10 З ранку раненько.
8.50 Можливо все.
9.20 Нові імена.
10.10 Під знаком «Пі».
11.00 IX Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка».
11.40 Хіт-топ-шоу 50×50.
13.00 Прем'єра документального телефільму «Заповідники дикої природи». Фільм 5.
13.30 Прем'єра художнього телефільму «Марк і Софі». Фільм 5.
14.00 Новини.
14.20 Діалог у прямому ефірі.
15.00 Клуб мандрівників.
15.50 Народні казки і притчі різних країн.
16.00 Панорама.
16.40 Телелоція.
16.55 Уолт Дісней представляє...
17.45 Новини.
18.05 Оперета, оперета... «Чарівна ніч з поліцейським».
19.00 Недільна кінопрограма. Вперше на телеекрані. Художній фільм «Лицарський замок».
21.00 Підсумки.
21.45 Спортивний уїк-енд.
22.00 Нині. Релігійна програма.
23.00 Новини.
23.25 Парадиз-коктейль.
0.35 Волейбол. Першість світової ліги. Чоловіки. Півфінал.

КАНАЛ «РОСІЯ» I

ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.25 Документальна панорама.
8.05 Телефільм.
8.35 Паралелі.
9.05 Якщо ми разом — ми непереможні.
9.35 Телекросворд.
10.05 «Суперкнига». Мультфільм. 18 серія.
10.30 Ати-бати...
11.00 Істина — кращий друг.
12.00 Театр поезії. Звук світів.
13.00 Вісті.
13.20 Зірки із завтра...
14.20 Теніс. Уімблдонський турнір.
15.15 Мульти-пульти.
15.25 Майстри. І. Саввіна.
16.05 Телеасамблея.
17.00 Чемпіонат світу з баскетболу серед професіоналів НБА.
18.00 Момент істини.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Телебіржа інформує*.
19.40 Обличчям до столиці. Публіцистична програма*.
19.55 Фотохвилинка*.
20.00 Світ спорту очима фірми «Жіллетт».
20.30 «Жив собі лікар». Художній фільм.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Спортивна карусель.
22.30 Рок-кафе.

IV ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ПОНЕДІЛОК, 22 ЧЕРВНЯ

8.00 Новини.
8.30 Паралельні світи.
9.15 Азбука братерства.
9.50 Концерт.
11.45 Італійська мова.
12.15 З історії світової культури.
12.45 Перспектива. Англійською мовою.
13.15 Дозвілля. Під знаком Риб.
13.30—16.00 СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ».
13.30 Мультфільми.
14.00 Художній фільм «Надійшов без батарейок». Фантастична історія про мешканців старого будинку, який іде під знос. Для них це трагедія. І от їм на поміч приходять інопланетяни.
15.40 Відеомузика.
16.00 Паралельні світи.
16.45 Азбука братерства.
17.20 Телеміст Москва—Нью-Йорк.
18.20 Простір +.
18.50 Відеорама.
19.05 З історії світової культури.
19.35 Італійська мова.
20.05 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
20.05 Мультфільми.
20.35 Художній фільм «Трюкач». Гостросюжетна драма з життя «кіношників».
22.45 Відеомузика.

ВІВТОРОК, 23 ЧЕРВНЯ

8.00 Новини.
8.30 Озирнися, Росіє.
9.30 Школа менеджерів.
10.00 Осінь життя.
10.15 Програма «03».
10.45 Людина, Земля, Всесвіт.
11.15 Французька мова. 1 рік.
11.45 Французька мова. 2 рік.
12.15 «Лувр». Документальний фільм. 11 серія.
13.10 Дозвілля. Колекціонер.
13.25—16.00 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
13.25 Мультфільми.
14.00 Художній фільм «Дрож». Пригодницька стрічка про появу хижих підземних тварин.
15.35 Відеомузика.
16.00 Озирнися, Росіє.
17.00 Осінь життя.
17.15 Школа менеджерів.
17.45 Програма «03».
18.15 Людина, Земля, Всесвіт.
18.45—21.15 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
18.45 Мультфільми.
19.15 Художній фільм «Багатогранний варіант». Захоплюючий детектив.
21.05 Відеомузика.
21.15 «Лики землі». Науково-популярний фільм. 3 серія. 2 частина.
22.20 «Лісами приходить осінь». Художній телефільм.

СЕРЕДА, 24 ЧЕРВНЯ

8.00 Новини.
8.30 Наш сад.
9.00 Джерела.
9.40 Освідчення в коханні.
9.55 Імпресіонізм.
11.00 Співає Г. Родіонов.
11.15 Німецька мова. 1 рік.
11.45 Німецька мова. 2 рік.
12.15 У світі тварин.
13.15 Дозвілля. ТБ-ательє.
13.30—16.00 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
13.30 Мультфільми.
14.00 Художній фільм «Біле Ікло». Екранізація відомого роману Джека Лондона.
15.50 Відеомузика.
16.00 Освідчення в коханні.
16.15 Наш сад.
16.45 Імпресіонізм.
17.50 У світі тварин.
18.50—21.15 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
18.50 Мультфільми.
19.10 Художній фільм «Пробіжка перед сном». Гостросюжетний пригодницький фільм. У головній ролі Р. де Ніро.
21.15 «Лики землі». Науково-популярний фільм. 4 серія.
21.55 Кінотавр.

ЧЕТВЕР, 25 ЧЕРВНЯ

8.00 Новини.
8.30 Студія «Рост».
9.00 Перший тайм.
9.15 «Ліра Орфей». Концерт-презентація.
10.10 Ділова жінка.
10.40 Здрастуйте, мене звуть Марина.
11.40 Іспанська мова. 1 рік.
12.10 Іспанська мова. 2 рік.
12.40 Знайомі мелодії.
13.25 Дозвілля. Домашній клуб.
13.40—16.00 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
13.40 Мультфільми.
14.10 Художній фільм «Я бажаю тримати твою руку». Весела комедія з музикою «Бітлз».
15.50 Відеомузика.
16.00 Пілігрим.
16.45 «Люб'язне дитя, чудове скло».
17.05 Ділова жінка.
17.35 Відродження-92.
18.35—21.45 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
18.35 Мультфільми.
19.05 Художній фільм «Творець» Лірична комедія з життя вчених. У головній ролі Пітер О'Тул.
20.50 Співає Стінг.
21.30 Відеомузика.
21.45 «Безіменна зірка». Художній телефільм.

П'ЯТНИЦЯ, 26 ЧЕРВНЯ

8.00 Новини.
8.30 Дитяча година (з уроком англійської мови).
9.30 Хочете, вірте...
10.00 «Бурда моден» пропонує...
10.30 Сповідь актриси.
11.00 Англійська мова. 1 рік.
11.30 Англійська мова. Сімейний альбом США.
12.00 Ази кар'єри.
12.05 «Суперкнига». Мультфільм. 14 і 15 серії.
13.05 Дозвілля. Увага, знімаю.
13.20—16.00 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
13.20 Мультфільм «Як я провів літо».
14.40 Концерт групи «Роксі мюзік».
15.55 Музична пауза.
16.00 Хочете, вірте...
16.30 Дитяча година (з уроком англійської мови).
17.30 Сповідь актриси.
18.00 «Суперкнига». Мультфільм. 14 і 15 серії.
18.50 Ази кар'єри.
19.05 «Бурда моден» пропонує...
19.35 Англійська мова. 1 рік.
20.05 Англійська мова. Сімейний альбом США.
20.35 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ ТЕТ-А-ТЕТ».
20.35 Мультфільми.
21.05 Художній фільм «Надійшов без батарейок».
22.45 Відеомузика.

СУБОТА, 27 ЧЕРВНЯ

8.00 Я в Росії.
8.50 Мультфільм.
9.00 Міжнародний юнацький конкурс ім. П. Чайковського. III тур. Скрипка.
12.00 Фільм — дітям. «Сто перший». 1 і 2 серії.
14.20—15.55 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
14.20 Мультфільми.
14.25 Художній фільм «Івокі: битва за Ендор». Майже казкові пригоди на планеті Ендор.
15.55 Біблія — погляд на світ. 2 серія.
16.25 Мультфільми.
16.55 Клуб мандрівників.
17.45 «Караван любові». Співає С. Ротару.
18.15—21.15 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
18.15 Мультфільми.
18.30 Художній фільм «Мільйони Брюстера». Комедія, герой якої опинився у складній ситуації.
20.00 Багатосерійний телефільм «Втілення мрії, або Як стати бізнесменом» (США). 2 серія.
20.25 Відеомузика.
21.15 «Той, що втратив пам'ять з Коленьйо». Художній телефільм.
22.35 «Бобо». Художньо-документальний фільм за мотивами поезії Й. Бродського.

НЕДІЛЯ, 28 ЧЕРВНЯ

8.00 «Легенда», «Астраханський вузол». Документальні телефільми.
8.50 Мультфільм.
9.00 І Міжнародний юнацький конкурс ім. П. Чайковського. III тур. Віолончель.
12.00 Світ грошей Адама Сміта.
12.30 Це ви можете.
13.10 Книжковий двір.
14.00—15.50 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
14.00 Мультфільми.
14.20 Кінозал недільного повтору: художній фільм «Мерлін і меч». Легенда про короля Артура та лицарів Круглого столу.
15.50 Що, де, коли.
17.00 У світі тварин.
18.00 Відеоспорт: ретро-спорт. Бейсбол. Прес-тайм. Підсумки чемпіонату Європи з футболу.
20.00 Рок-макс.
21.00 Норма.
21.15 «Росія молода». Художній телефільм. 2 серія.
22.20 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
22,20 Розважальна програма «Нон-стоп».

ПОГОДА

19—20 червня на Україні місцями невеликий короткочасний дощ, грози, сьогодні у південних та західних областях в окремих районах сильні зливи, град, шквали 15—20 метрів на секунду, завтра у північних областях без опадів. Вітер східний та північно-східний, 5—10 метрів на секунду. Температура вдень 24—29, вночі 13—19 градусів.

По Київській області сьогодні вдень місцями невеликий короткочасний дощ, гроза, вітер північно-східний та східний, 5—10 метрів на секунду. Температура 24—29 градусів.

Журналісти «Голосу України» висловлюють щире співчуття заступникові редактора тижневика «Стадіон» М. М. Волобуєву з приводу трагічної смерті сина
Олега

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047 Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61, 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 419346.

Комбінат друку видавництва «Преса України», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Зам. 0311114.
1 2 3 4 5 6 7 8 9